

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

ธนาคารออมสิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการธนาคารออมสิน

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารออมสิน ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะธนาคาร งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะธนาคาร และงบกระแสเงินสดที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบกระแสเงินสดเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคารออมสิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินของธนาคารในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากธนาคาร ตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินของธนาคาร และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ธนาकारคาดว่าจะส่งรายงานประจำปีให้กับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินของธนาकारไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงินของธนาकार คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและฝ่ายบริหารของธนาकार

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินของธนาकारที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินของธนาकार ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของธนาकारในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจจะเลิกกิจการธนาकारหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของธนาकार

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วยความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป

ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้นและได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้น การแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของธนาคาร
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปร่วมกับความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินถึงการเปิดเผยที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้ธนาคารต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยว่างบการเงิน แสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางยุพิน ชลานนท์นิวัฒน์)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวรัชนี ชลนาวิกกุล)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 2

ธนาคารออมสิน
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย			งบการเงินเฉพาะธนาคาร		
		31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558	1 มกราคม 2558	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558	1 มกราคม 2558
		(ตรวจสอบแล้ว ปรับปรุงใหม่)	(ตรวจสอบแล้ว ปรับปรุงใหม่)	(ยอดยกมา ปรับปรุงใหม่)	(ตรวจสอบแล้ว ปรับปรุงใหม่)	(ตรวจสอบแล้ว ปรับปรุงใหม่)	(ยอดยกมา ปรับปรุงใหม่)
สินทรัพย์							
เงินสด	5.2	28,936,611	32,993,023	32,711,339	28,936,611	32,993,023	32,711,339
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	5.3	479,790,208	368,755,444	339,592,236	479,790,208	368,755,444	339,592,236
สิทธิในการเรียกคืนหลักทรัพย์		-	-	4,040,130	-	-	4,040,130
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	5.4	135,736	128,558	369,890	135,736	128,558	369,890
เงินลงทุนสุทธิ	5.5	282,482,428	245,031,214	267,478,862	282,482,428	245,031,214	267,478,862
เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ	5.6	1,431,707	1,214,888	1,147,804	986,415	966,614	966,614
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	5.7						
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		1,557,990,126	1,634,886,700	1,601,522,775	1,557,990,126	1,634,886,700	1,601,522,775
ดอกเบี้ยค้างรับ		5,713,894	6,261,691	6,808,526	5,713,894	6,261,691	6,808,526
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ		1,563,704,020	1,641,148,391	1,608,331,301	1,563,704,020	1,641,148,391	1,608,331,301
หัก รายได้รอตัดบัญชี		417,530	412,730	384,528	417,530	412,730	384,528
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	5.8	50,735,152	42,425,664	36,195,760	50,735,152	42,425,664	36,195,760
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	5.9	10,879	10,879	13,919	10,879	10,879	13,919
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		1,512,540,459	1,598,299,118	1,571,737,094	1,512,540,459	1,598,299,118	1,571,737,094
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	5.33						
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ							
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสี่ยงหายจากรัฐบาล		188,973,591	136,061,557	24,947,336	188,973,591	136,061,557	24,947,336
ส่วนที่มีการชดเชยความเสี่ยงหายจากรัฐบาล		1,663	4,781	8,682	1,663	4,781	8,682
ดอกเบี้ยค้างรับตามธุรกรรมนโยบายรัฐ							
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสี่ยงหายจากรัฐบาล		25,090	5,847	7,366	25,090	5,847	7,366
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับ		189,000,344	136,072,185	24,963,384	189,000,344	136,072,185	24,963,384
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามธุรกรรมนโยบายรัฐ		1,880,093	1,364,314	91,182	1,880,093	1,364,314	91,182
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		187,120,251	134,707,871	24,872,202	187,120,251	134,707,871	24,872,202
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.33.4	3,257,767	625,061	289,312	3,257,767	625,061	289,312
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	5.10	1,618,774	1,985,831	2,065,829	1,618,774	1,985,831	2,065,829
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	5.11	7,761,723	7,876,077	8,217,493	7,761,723	7,876,077	8,217,493
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ	5.12	1,355,562	1,487,252	1,184,262	1,355,562	1,487,252	1,184,262
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	5.13	3,602,174	7,611,705	5,490,815	3,602,174	7,611,705	5,490,815
รวมสินทรัพย์		2,510,033,400	2,400,716,042	2,259,197,268	2,509,588,108	2,400,467,768	2,259,016,078

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

91

ธนาคารออมสิน
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย			งบการเงินเฉพาะธนาคาร		
	หมายเหตุ 31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558 (ตรวจสอบแล้ว ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2558 (ยอดยกมา ปรับปรุงใหม่)	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558 (ตรวจสอบแล้ว ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2558 (ยอดยกมา ปรับปรุงใหม่)
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
เงินรับฝาก	5.14	2,137,341,104	2,058,138,852	1,952,503,728	2,137,341,104	2,058,138,852
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	5.15	101,313,062	79,744,910	50,883,651	101,313,062	79,744,910
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม		810,225	918,758	726,891	810,225	918,758
ภาระในการส่งคืนหลักทรัพย์		-	-	4,040,130	-	4,040,130
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	5.4	659,894	930,606	681,476	659,894	930,606
เจ้าหน้าที่ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.33.5	308,446	-	-	308,446	-
ประมาณการหนี้สิน	5.16	47,253,943	46,273,203	39,314,431	47,253,943	46,273,203
ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย	5.17	43,425,421	51,181,620	55,277,818	43,425,421	51,181,620
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		5,126,776	5,201,462	4,791,764	5,126,776	4,791,764
หนี้สินอื่น	5.18	2,941,960	6,323,969	3,697,030	2,941,960	6,323,969
รวมหนี้สิน		2,339,180,831	2,248,713,380	2,111,916,919	2,339,180,831	2,248,713,380
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
เงินทุนที่ได้รับพระราชทาน		100	100	100	100	100
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	5.19	9,297,987	3,627,224	5,062,284	9,239,580	3,610,662
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว						
ทุนสำรองเพื่อการขยายงาน		24,413,284	22,143,401	19,920,266	24,413,284	22,143,401
ยังไม่ได้จัดสรร		137,141,198	126,231,937	122,297,699	136,754,313	126,000,225
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		170,852,569	152,002,662	147,280,349	170,407,277	151,754,388
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2,510,033,400	2,400,716,042	2,259,197,268	2,509,588,108	2,259,016,078

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายกุลิศ สมบัติศิริ)
ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พุฒนาวิชัย)
ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสิน
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : พันบาท

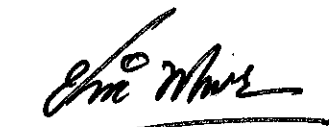
หมายเหตุ	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุน ตามวิธีส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะธนาคาร		
	2559	2558 (ปรับปรุงใหม่)	2559	2558 (ปรับปรุงใหม่)	
รายได้ดอกเบี้ย	5.27	98,884,716	102,229,065	98,884,716	102,229,065
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	5.28	40,337,474	44,641,697	40,337,474	44,641,697
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		58,547,242	57,587,368	58,547,242	57,587,368
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		5,343,826	5,022,401	5,343,826	5,022,401
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		528,282	419,762	528,282	419,762
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	5.29	4,815,544	4,602,639	4,815,544	4,602,639
กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ	5.30	184,507	103,605	184,507	103,605
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	5.31	21,652	514,869	21,652	514,869
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		292,102	209,447	-	-
รายได้เงินปันผล		1,821,541	1,353,208	1,955,676	1,497,438
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ		1,079,940	953,933	1,079,940	953,933
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.33.6	5,474,486	1,585,842	5,474,486	1,585,842
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		72,237,014	66,910,911	72,079,047	66,845,694
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ					
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		14,976,371	19,109,188	14,976,371	19,109,188
เงินบำเหน็จรางวัลกรรมการ		3,367	3,769	3,367	3,769
เงินบำเหน็จรางวัลพนักงาน		2,878,672	3,122,222	2,878,672	3,122,222
ค่าตอบแทนกรรมการ		4,550	4,212	4,550	4,212
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		4,720,843	4,589,209	4,720,843	4,589,209
ค่าตอบแทนหน่วยงานในการชำระสินเชื่อ- อื่น ๆ		3,113,630	3,694,228	3,113,630	3,694,228
		3,717,114	3,450,217	3,717,114	3,450,217
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		29,414,547	33,973,045	29,414,547	33,973,045
ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.33.7	7,170,111	2,131,184	7,170,111	2,131,184
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุน (กลับรายการ) จากการตัดย่ำค่า กำไรสุทธิ	5.32	9,548,418	8,042,642	9,548,418	8,042,642
		26,103,938	22,764,040	25,945,971	22,698,823
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเมื่อขาย	5.19	5,628,918	(1,436,594)	5,628,918	(1,436,594)
ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	5.19	41,845	1,534	-	-
รวมรายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		5,670,763	(1,435,060)	5,628,918	(1,436,594)
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ส่วนแบ่ง (ขาดทุน) กำไรเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม		(2,794)	333	-	-
รวมรายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		(2,794)	333	-	-
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ		5,667,969	(1,434,727)	5,628,918	(1,436,594)
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		31,771,907	21,329,313	31,574,889	21,262,229

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายกุลิศ สมบัติศิริ)

ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พุฒนาวิชัย)

ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสิน

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : พันบาท

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

หมายเหตุ	เงินลงทุนที่ได้รับ พระราชทาน	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น				กำไรสะสม		รวม
		ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจาก การเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) เปิดเสรีข้ออื่นในบริษัทร่วม	รวมองค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร		
						สำรองเพื่อการขยายงาน		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	100	5,047,256	15,028	5,062,284	19,920,266	122,297,699	147,280,349	
สำรองเพื่อการขยายงาน	-	-	-	-	2,223,135	(2,223,135)	-	
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	-	-	-	-	-	(16,607,000)	(16,607,000)	
กำไร (ขาดทุน) บัดเสร็จรวม	-	(1,436,594)	1,534	(1,435,060)	-	22,764,373	21,329,313	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	100	3,610,662	16,562	3,627,224	22,143,401	126,231,937	152,002,662	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	100	3,610,662	16,562	3,627,224	22,143,401	126,231,937	152,002,662	
สำรองเพื่อการขยายงาน	-	-	-	-	2,269,883	(2,269,883)	-	
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	-	-	-	-	-	(12,922,000)	(12,922,000)	
กำไร (ขาดทุน) บัดเสร็จรวม	-	5,628,918	41,845	5,670,763	-	26,101,144	31,771,907	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	100	9,239,580	58,407	9,297,987	24,413,284	137,141,198	170,852,569	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายสุจิต สมบัติศิริ)

ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พยุหนาวีชัย)

ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

g.v

ธนาคารออมสิน

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นของ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : พันบาท

งบการเงินเฉพาะธนาคาร

หมายเหตุ	เงินทุนที่ได้รับ พระราชทาน	องค์ประกอบอื่น		กำไรสะสม		รวม
		ของส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจาก การเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินทุน	จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	100	5,047,256	19,920,266	122,131,537		147,099,159
สำรองเพื่อการขยายงาน	-	-	2,223,135	(2,223,135)		-
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	-	-	-	(16,607,000)		(16,607,000)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	-	(1,436,594)	-	22,698,823		21,262,229
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	100	3,610,662	22,143,401	126,000,225		151,754,388
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	100	3,610,662	22,143,401	126,000,225		151,754,388
สำรองเพื่อการขยายงาน	-	-	2,269,883	(2,269,883)		-
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	-	-	-	(12,922,000)		(12,922,000)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	-	5,628,918	-	25,945,971		31,574,889
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	100	9,239,580	24,413,284	136,754,313		170,407,277

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายภูสิต สมบัติศิริ)

ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พุฒนาวิชัย)

ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสิน
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุน ตามวิธีส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2559	2558 (ปรับปรุงใหม่)	2559	2558 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรสุทธิ	26,103,938	22,764,040	25,945,971	22,698,823
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	1,721,111	1,687,546	1,721,111	1,687,546
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	9,765,210	8,074,252	9,765,210	8,074,252
ส่วนปรับมูลค่าเงินลงทุนตัดบัญชี	(76,505)	(368,483)	(76,505)	(368,483)
ส่วนขาดทุนที่เกิดจากการโอนเปลี่ยนประเภทหลักทรัพย์ตัดบัญชี	5,611	5,858	5,611	5,858
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น - เพื่อค่า	(7,205)	(10,163)	(7,205)	(10,163)
(กลับรายการ) ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุน	156,025	(49,686)	156,025	(49,686)
(กลับรายการ) ขาดทุนจากการด้อยค่าตราสารหนี้	(257,244)	-	(257,244)	-
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	(12,658)	(6,042)	(12,658)	(6,042)
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย	(235,166)	(128,949)	(235,166)	(128,949)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์	(177,677)	(465,183)	(177,677)	(465,183)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ - เพื่อค่า	(62,131)	(49,738)	(62,131)	(49,738)
ขาดทุน (กำไร) จากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	219,812	(490,360)	219,812	(490,360)
(กำไร) ขาดทุนจากสัญญาล่วงหน้า	(405,288)	395,961	(405,288)	395,961
ขาดทุนจากสัญญาล่วงหน้า - เพื่อค่า	127,397	94,501	127,397	94,501
(กลับรายการ) ขาดทุนจากการลดราคาของทรัพย์สินรอการขาย	(15,609)	(20,843)	(15,609)	(20,843)
ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สิน	175,632	-	175,632	-
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	980,740	6,958,773	980,740	6,958,773
รายได้ค้างรับอื่นเพิ่มขึ้น	(1,731)	(491)	(1,731)	(491)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น (ลดลง) เพิ่มขึ้น	(34,849)	508,131	(34,849)	508,131
รายได้จากการรับบริจาค	(11,020)	(12,576)	(11,020)	(12,576)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	(292,102)	(209,447)	-	-
	<u>37,666,291</u>	<u>38,677,101</u>	<u>37,800,426</u>	<u>38,821,331</u>
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(55,049,056)	(56,498,095)	(55,049,056)	(56,498,095)
รายได้เงินปันผล	(1,821,541)	(1,353,208)	(1,955,676)	(1,497,438)
เงินสดรับดอกเบี้ย	100,018,154	103,632,953	100,018,154	103,632,953
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(51,883,067)	(49,943,414)	(51,883,067)	(49,943,414)
เงินสดรับเงินปันผล	1,821,541	1,353,215	1,821,541	1,353,215
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	<u>30,752,322</u>	<u>35,868,552</u>	<u>30,752,322</u>	<u>35,868,552</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

31

ธนาคารออมสิน
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุน		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	ตามวิธีส่วนได้เสีย			
	2559	2558	2559	2558
		(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)				
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(111,129,818)	(24,534,997)	(111,129,818)	(24,534,997)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า	432,855	6,706,110	432,855	6,706,110
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	76,147,063	(38,252,851)	76,147,063	(38,252,851)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามรัฐธรรมนูญ	(52,911,231)	(111,817,641)	(52,911,231)	(111,817,641)
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ	(2,632,705)	(335,749)	(2,632,705)	(335,749)
ทรัพย์สินรอการขาย	323,777	179,884	323,777	179,884
สินทรัพย์อื่น	(53,100)	(93,933)	(53,100)	(93,933)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เงินรับฝาก	79,202,252	130,202,450	79,202,252	130,202,450
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	26,916,323	10,208,301	26,916,323	10,208,301
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	(108,533)	191,867	(108,533)	191,867
เจ้าหนี้ตามรัฐธรรมนูญ	308,446	-	308,446	-
หนี้สินอื่น	(284,946)	375,390	(284,946)	375,390
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	46,962,705	8,697,383	46,962,705	8,697,383
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(1,641,906)	(1,636,038)	(1,641,906)	(1,636,038)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	19,074	37,750	19,074	37,750
เงินสดจ่ายในการซื้อเงินลงทุนในหลักทรัพย์	(203,065,774)	(217,671,753)	(203,065,774)	(217,671,753)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์	171,988,421	233,397,509	171,854,286	233,253,279
เงินสดจ่ายในการซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(19,801)	-	(19,801)	-
เงินสดรับจากเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทร่วม	-	-	134,135	144,230
เงินสดจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(24,285)	(15,152)	(24,285)	(15,152)
เงินสดจ่ายสิทธิการเช่า	(2,755)	(9,671)	(2,755)	(9,671)
เงินสดสุทธิ (ใช้ไปใน) ได้มาจากกิจกรรมลงทุน	(32,747,026)	14,102,645	(32,747,026)	14,102,645
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินกู้ยืมระหว่างสถาบันการเงินระยะยาว	(5,348,170)	(5,914,369)	(5,348,170)	(5,914,369)
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	(12,922,000)	(16,607,000)	(12,922,000)	(16,607,000)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(18,270,170)	(22,521,369)	(18,270,170)	(22,521,369)
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อเงินสด	(1,921)	3,025	(1,921)	3,025
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ลดลง) เพิ่มขึ้นสุทธิ	(4,056,412)	281,684	(4,056,412)	281,684
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	32,993,023	32,711,339	32,993,023	32,711,339
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	28,936,611	32,993,023	28,936,611	32,993,023

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายกุลิศ สมบัติศิริ)

ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พยุหนาวีชัย)

ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสิน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารออมสินเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ 470 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ประกอบธุรกิจหลัก ดังนี้ การรับฝากเงินซื้อหรือขายพันธบัตรรัฐบาล ลงทุนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ซึ่งรัฐมนตรีอนุญาต และกิจการอื่นซึ่งเป็นงานธนาคาร โดยมีสาขาอยู่ทั่วประเทศ

2. หลักเกณฑ์และสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบการเงินเฉพาะธนาคารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ได้แสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 1/2559 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2559 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และนำเสนองบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน รวมทั้งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องและจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยรวมบัญชีของสาขาต่าง ๆ ของธนาคารทั้งประเทศ และรายการบัญชีของสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคาร โดยได้ตัดรายการบัญชีระหว่างกันแล้ว

ธนาคารจัดทำงบการเงินและแสดงหน่วยเงินตราเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร โดยงบการเงินแสดงเป็นหลักพันบาทและหมายเหตุประกอบงบการเงินแสดงเป็นหลักล้านบาท หรือยกเว้นที่ระบุเป็นอย่างอื่น

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย แสดงเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทร่วมด้วยวิธีส่วนได้เสีย โดยรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนรวมต้นทุนการทำรายการที่เกี่ยวข้อง มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทร่วมจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภายหลังวันที่ได้มาด้วยส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของบริษัทร่วมตามสัดส่วนที่ธนาคารลงทุนและเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทร่วม

งบการเงินเฉพาะธนาคาร

งบการเงินเฉพาะธนาคารบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) และรับรู้เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทร่วมเป็นรายได้เงินปันผล

2.2 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในงวดบัญชีปัจจุบัน

ธนาคารได้นำมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 มาถือปฏิบัติแล้ว ซึ่งฝ่ายบริหารของธนาคารพิจารณาแล้วว่าไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่อนโยบายการบัญชีและงบการเงินของธนาคาร สำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สัญญาประกันภัย ได้มีการยกเว้นข้อกำหนดบางประการที่กำหนดให้ผู้รับประกันภัยปฏิบัติในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่นเป็นการชั่วคราว ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดที่ให้ผู้รับประกันภัยพิจารณากรอบในการเลือกนโยบายบัญชีสำหรับสัญญาประกันภัย (หมายเหตุข้อ 2.5.14)

2.3 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้

สภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่มียังผลบังคับใช้ในปี 2559 เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของธนาคาร ดังนี้

	มาตรฐานการบัญชี	วันที่มีผลบังคับใช้
ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559)	การนำเสนองบการเงิน	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2559)	งบกระแสเงินสด	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2559)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2559)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2559)	สัญญาเช่า	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2559)	รายได้	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559)	ผลประโยชน์ของพนักงาน	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2559)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2559)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559)	งบการเงินเฉพาะกิจการ	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	1 มกราคม 2560

5.

	<u>มาตรฐานการบัญชี</u>	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2559)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2559)	การตัดจ่ายของสินทรัพย์	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2559)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2559)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 104 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 105 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 107 (ปรับปรุง 2559)	การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน	1 มกราคม 2560
	<u>มาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2559)	สัญญาประกันภัย	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2559)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2559)	ส่วนงานดำเนินงาน	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2559)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2559)	การวัดมูลค่ายุติธรรม	1 มกราคม 2560
	<u>การตีความมาตรฐานการบัญชี</u>	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2559)	สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559)	การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2559)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์	1 มกราคม 2560
	<u>การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559)	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรีดถอนการบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2559)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการตัดจ่าย	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2559)	โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า	1 มกราคม 2560

	<u>การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2559)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของ รายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ผลประโยชน์ ของพนักงาน	1 มกราคม 2560
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2559)	เงินที่นำส่งรัฐ	1 มกราคม 2560

การถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ กำหนดให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป ซึ่งธนาคารอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงาน ทางการเงินดังกล่าวในงวดที่เริ่มถือปฏิบัติ

2.4 การจัดประเภทรายการใหม่

ข้อมูลเปรียบเทียบในงบแสดงฐานะการเงิน ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2558 และ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ได้มีการจัดประเภท รายการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงวดปัจจุบัน ตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดในประกาศ ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 1/2559 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งมีผลกระทบต่องบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบการเงินเฉพาะธนาคาร ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 ธันวาคม 2558	1 มกราคม 2558
	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
งบแสดงฐานะการเงิน		
สินทรัพย์		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	(114,756.59)	(21,220.89)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	(24,524.14)	(3,940.62)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	134,707.87	24,872.20
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	625.06	289.31
หนี้สิน		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	(3,947.80)	

30

2.4 การจัดประเภทรายการใหม่ (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท
	สำหรับปีสิ้นสุด
	วันที่ 31 ธันวาคม 2558
	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	
รายได้ดอกเบี้ย	(1,586.23)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(1,107.52)
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมนิยมและบริการ	(12.49)
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	(0.05)
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	1,585.84
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ๆ	(1,011.61)
ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	2,131.18

2.5 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.5.1 การรับรู้รายได้

ธนาคารรับรู้รายได้ดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อตามเกณฑ์คงค้าง โดยหยุดรับรู้และยกเลิกรายได้ดอกเบี้ยที่รับรู้ไว้แล้วทั้งหมดของเงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระดอกเบี้ยเกิน 3 เดือน และรับรู้รายได้เมื่อรับชำระ กรณีลูกหนี้จากการปรับโครงสร้างหนี้ จะหยุดรับรู้รายได้ตลอดอายุสัญญาและรับรู้รายได้เมื่อรับชำระ

รายได้ชดเชยดอกเบี้ยของธุรกรรมนโยบายรัฐ รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง ตามเงื่อนไขที่มติคณะรัฐมนตรีกำหนด สำหรับรายได้ชดเชยความเสียหายรับรู้เมื่อได้รับการชดเชยจากรัฐบาล

รายได้ดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อประเภทบุคคลที่มีกรรมธรรม์เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวค้ำประกัน จะบันทึกรับดอกเบี้ยล่วงหน้า ณ วันที่จ่ายเงินให้กู้ และทยอยรับรู้เป็นรายได้ในแต่ละเดือนตลอดอายุสัญญา

รายได้ดอกเบี้ยจากเงินลงทุนในตราสารหนี้ รับรู้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

รายได้เงินปันผลจากเงินลงทุน รับรู้เมื่อมีสิทธิได้รับเงินปันผล

โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้าในรูปของคะแนนสะสม ที่สามารถนำไปแลกเปลี่ยนรางวัลหรือใช้เป็นส่วนลดสินค้าหรือบริการในอนาคต ธนาคารจะปันส่วนรายได้จากการให้บริการด้วยมูลค่ายุติธรรมของคะแนนสะสมเป็นรายได้รอการรับรู้ แสดงรายการภายใต้ “หนี้สินอื่น” ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อลูกค้ามาใช้สิทธิตามจำนวนของคะแนนสะสมที่ลูกค้าได้ใช้สิทธิ

รายได้อื่นนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.5.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ธนาคารรับรู้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมทุกประเภท ค่าใช้จ่ายรางวัลสลาก เงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นตามเกณฑ์คงค้าง

57

ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ รับรู้โดยการปันส่วนค่าใช้จ่ายต้นทุนเงิน ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ซึ่งวิธีการปันส่วนค่าใช้จ่ายได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

2.5.3 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดในมือและรายการเงินสดระหว่างเรียกเก็บ

2.5.4 ตราสารอนุพันธ์

ธนาคารบันทึกรายการซื้อขายตราสารอนุพันธ์ ณ วันที่เกิดรายการ (Trade date) โดยมีวิธีการรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์ ดังนี้

ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้าบันทึกบัญชีด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยแสดงรวมในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงของธนาคาร รับรู้มูลค่าตราสารอนุพันธ์ด้วยวิธีเดียวกับวิธีที่ใช้วัดมูลค่าของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง และรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในลักษณะเดียวกับรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง

2.5.5 เงินลงทุน

เงินลงทุนของธนาคารประกอบด้วย ตราสารหนี้ และตราสารทุน โดยจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าเงินลงทุนเพื่อขาย ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และเงินลงทุนทั่วไป

เงินลงทุนเพื่อค้า

ตราสารหนี้หรือตราสารทุนในความต้องการของตลาด ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อถือไว้ในระยะสั้นและจะจำหน่ายเพื่อกำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมแสดงรวมในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

เงินลงทุนเพื่อขาย

ตราสารหนี้หรือตราสารทุนในความต้องการของตลาด นอกเหนือจากที่ถือไว้เพื่อค้าหรือตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมแสดงในกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงผลสะสมในองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น เมื่อหลักทรัพย์เกิดการด้อยค่าหรือมีการจำหน่ายหลักทรัพย์ ธนาคารจะกลับรายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมก่อนการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าและผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด

ตราสารหนี้ซึ่งธนาคารมีความตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถที่จะถือไว้จนครบกำหนดก่อน จัดประเภทเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และแสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

๓๖

เงินลงทุนทั่วไป

ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ธนาคารบันทึกรายการซื้อขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ณ วันที่เกิดรายการ (Trade date) ราคาทุนของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายระหว่างปีคำนวณตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการจำหน่ายเงินลงทุนเพื่อค้าแสดงในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและบริวรรตเงินตราต่างประเทศ สำหรับเงินลงทุนประเภทอื่นแสดงในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน

ธนาคารวัดมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้โดยอ้างอิงอัตราผลตอบแทนของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย ตราสารทุนในความต้องการของตลาดวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ราคาเสนอซื้อครั้งล่าสุดจากตลาดในประเทศที่มีหน่วยงานของรัฐกำกับดูแลและหลักทรัพย์ดังกล่าวมีการซื้อขายกันอยู่ ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลารายงาน และเงินลงทุนในหน่วยลงทุนที่ไม่มีการซื้อขายคล่องวัดมูลค่ายุติธรรมด้วยมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value) ณ วันที่รายงาน

2.5.6 เงินให้สินเชื่อ

ธนาคารแสดงจำนวนเงินให้สินเชื่อตามจำนวนเงินต้นคงเหลือ โดยแยกแสดงดอกเบี้ยค้างรับของเงินให้สินเชื่อไว้เป็นรายการแยกต่างหาก ยกเว้นเงินเบิกเกินบัญชี

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อแสดงด้วยจำนวนหนี้ตามสัญญาซึ่งแสดงสุทธิจากค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อรถตัดบัญชี โดยแยกแสดงรายได้รถตัดบัญชีไว้เป็นรายการหักจากเงินให้สินเชื่อ

ส่วนลดจากตัวเงินรับที่ยังไม่รับรู้เป็นรายได้ ดอกเบี้ยรับล่วงหน้าของเงินให้สินเชื่อ และรายได้ทางการเงินรถตัดบัญชีแสดงรวมในรายได้รถตัดบัญชีเป็นรายการหักจากเงินให้สินเชื่อ

2.5.7 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 5/2559 ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดขึ้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

ธนาคารตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญขึ้นต่ำตามอัตราร้อยละที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยคำนวณจากอัตราร้อยละของยอดคงค้างของต้นเงินที่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับหลังหักหลักประกัน หรือมูลหนี้หลังหักมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน ซึ่งมูลค่าหลักประกันที่ใช้ขึ้นอยู่กับประเภทของหลักประกันและวันที่มีการประเมินราคาล่าสุด ยกเว้น ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อคำนวณจากยอดสุทธิหลังหักรายได้รถตัดบัญชี ดังนี้

๕๑

ประเภทการจัดชั้น	อัตรา
จัดชั้นปกติ (ค้างชำระ 0 - 1 เดือน)	1%
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างเกิน 1 - 3 เดือน)	2%
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (ค้างเกิน 3 - 6 เดือน)	100%
จัดชั้นสงสัย (ค้างเกิน 6 - 12 เดือน)	100%
จัดชั้นสงสัยจะสูญ (ค้างเกิน 12 เดือนขึ้นไป)	100%

สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติและจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ธนาคารจะกันเงินสำรองเพิ่มเติมจากการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้านี้เป็นรายตัว

สำหรับลูกหนี้อื่นหากคาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้จะตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวน หนี้สงสัยจะสูญถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดการบัญชีที่รับรู้และจะกลับรายการเมื่อได้รับชำระหนี้

การตัดบัญชีลูกหนี้เป็นหนี้สูญระหว่างปีนำมาหักจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย หนี้สูญรับคืนรับรู้เป็นรายได้อื่น ๆ และแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.8 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

1. ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาซึ่งเกิดจากการลดเงินต้นและดอกเบี้ยค้างรับของหนี้ที่ไม่ชำระตามกำหนดและการใช้รูปแบบการปรับโครงสร้างหนี้ต่าง ๆ เช่น การโอนสินทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้ในหลายลักษณะ เป็นต้น รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทั้งจำนวน

2. การยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ โดยไม่มีการลดต้นเงินและดอกเบี้ยค้างชำระที่รับรู้เป็นรายได้ก่อนการปรับโครงสร้างหนี้ ธนาคารคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับคืน โดยใช้อัตราดอกเบี้ยของสัญญาก่อนปรับโครงสร้างหนี้เป็นอัตราคิดลด ในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยของสัญญาก่อนปรับโครงสร้างหนี้ต่ำกว่าอัตราต้นทุนทางการเงิน ธนาคารจะใช้อัตราต้นทุนทางการเงินเป็นอัตราคิดลดแทน และเมื่อมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คำนวณได้ดังกล่าวต่ำกว่าราคาตามบัญชี (เงินต้นรวมดอกเบี้ยค้างรับที่รับรู้เป็นรายได้ของลูกค้า) ธนาคารจะบันทึกเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งจำนวนในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวดนั้น

องค์ประกอบของต้นทุนทางการเงิน เช่น ต้นทุนของเงินรับฝาก เงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งค่าใช้จ่ายดำเนินการ

3. การรับชำระหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ ตราสารการเงินหรือรับทุนของลูกค้าที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน ธนาคารจะตัดจำหน่ายยอดลูกหนี้ทั้งหมดไปและบันทึกบัญชีส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทันทีที่มีการรับโอน โดยให้คำนึงถึงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้แต่เดิมด้วย ทั้งนี้ ธนาคารจะบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมาด้วยมูลค่ายุติธรรม และจำนวนที่ไม่สูงกว่าราคาตามบัญชีของหนี้รวมดอกเบี้ยค้างรับที่ธนาคารมีสิทธิได้รับตามกฎหมาย

กรณีรับชำระหนี้บางส่วนโดยการรับโอนสินทรัพย์ ตราสารการเงินหรือรับทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุนเพื่อชำระหนี้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ นั้น ธนาคารจะปฏิบัติตามข้อ 3 ก่อน สำหรับหนี้ส่วนที่เหลือ หากมีการผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้จะปฏิบัติตามข้อ 2

2.5.9 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขาย ประกอบด้วย อสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของธนาคาร เนื่องจากการชำระหนี้และจากการที่ธนาคารได้ซื้อทรัพย์สินที่จำนองไว้กับธนาคารจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล และธนาคารมีความประสงค์จะขายทรัพย์สินดังกล่าวในภายหลัง ซึ่งบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือมูลหนี้คงค้างและดอกเบี้ยค้างรับซึ่งรวมดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับในวันที่ได้รับทรัพย์สินนั้นมาแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า และบันทึกเป็นการรับชำระบางส่วน ธนาคารจะทำการประเมินราคาทรัพย์สิน และกันเงินสำรองสำหรับผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่าราคาประเมินมูลค่าของทรัพย์สินนั้น ในอัตราร้อยละ 100 โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ธนาคารจะไม่คำนวณหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินรอการขาย

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.10 ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ที่ดิน อาคาร (ทั้งที่ถือกรรมสิทธิ์และไม่ถือกรรมสิทธิ์) และครุภัณฑ์แสดงด้วยราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

อาคารและสิ่งปลูกสร้างอื่น	12 - 82 ปี
อาคารที่สร้างบนที่ดินเช่า	20 - 87 ปี หรือตามอายุสัญญาเช่า
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	5 ปี
ครุภัณฑ์	5 - 8 ปี

ธนาคารทบทวนมูลค่าคงเหลือ และอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ทุกสิ้นปี เพื่อสะท้อนถึงสภาพการใช้งานจริงในปัจจุบันและประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยถือเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี ธนาคารรับรู้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เกิดการด้อยค่า จะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ เมื่อมีการจำหน่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์แสดงในราคาทุนหลังหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

31

โปรแกรมคอมพิวเตอร์มีอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณอยู่ระหว่าง 1 - 21 ปี ตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ธนาคารทบทวนมูลค่าคงเหลือ และอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทุกสิ้นปี เพื่อสะท้อนถึงสภาพการใช้งานจริงในปัจจุบันและประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตที่เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยถือเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี ธนาคารรับรู้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วยวิธีเปลี่ยนพื้นที่เป็นต้นไป

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดการด้อยค่า จะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.12 สิทธิการเช่า

สิทธิการเช่าแสดงด้วยราคาทุนหลังตัดจำหน่ายบัญชีตามอายุสัญญาเช่าแล้ว การตัดจำหน่ายบัญชีสิทธิการเช่าคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่า และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.13 สินทรัพย์ที่ได้รับจากการบริจาค

แสดงตามราคาที่ได้รับบริจาคและบันทึกบัญชีคู่กับรายได้จากเงินบริจาคการรับรู้แล้วทยอยรับรู้เป็นรายได้จากการรับบริจาคตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้น

2.5.14 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว

เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว เป็นการฝากเงินเพื่อประกันชีวิตและสะสมทรัพย์เพื่อประกันรายได้และเพื่อการศึกษา ซึ่งธนาคารต้องจ่ายเงินสงเคราะห์ตามเงื่อนไขการรับฝาก

ธนาคารมีหนี้สินเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการฝากเงินและที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย โดยมีนโยบายการบัญชี ดังนี้

1. เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว แสดงในบัญชีเงินรับฝากด้วยยอดคงเหลือสุทธิจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจากผู้ฝาก

2. ดอกเบี้ยเงินรับฝากค้างจ่ายของเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวตามข้อ 1 แสดงในบัญชีดอกเบี้ยเงินรับฝากและพันธบัตรค้างจ่าย

เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการฝากเงิน ที่ธนาคารบันทึกไว้ตามข้อ 1 และ 2 ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ธนาคารคำนวณสำรองตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยสุทธิ (Net Premium Valuation : NPV)

ธนาคารทดสอบความเพียงพอของหนี้สินเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย ที่ธนาคารบันทึกไว้ตามข้อ 1 และ 2 ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน โดยใช้ประมาณการปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตที่เกิดจากสัญญาประกันภัยที่ใช้กันทั่วไปในภาคธุรกิจประกันภัยคือใช้วิธีการคำนวณแบบเบี้ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation : GPV) และใช้อัตราคิดลดตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย "สำนักงาน คปภ."

ค่าแพทย์ตรวจสอบสุขภาพของผู้ฝากสงเคราะห์ชีวิตฯ รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

๑๖

2.5.15 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นระหว่างงวด ธนาคารบันทึกบัญชีเป็นสกุลเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินในสกุลเงินตราต่างประเทศซึ่งคงเหลืออยู่ ณ วันสิ้นงวด จะแปลงเป็นสกุลเงินบาทด้วยอัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย

กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศแสดงรายการในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกิจกรรมเพื่อค่า และปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

2.5.16 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ธนาคารจัดให้มีโครงการผลประโยชน์ของพนักงานหลายโครงการ ดังต่อไปนี้

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าล่วงเวลา เงินโบนัส รวมทั้งผลประโยชน์ระยะสั้นอื่น ๆ ตามข้อตกลงของการจ้างงานและภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমানในปัจจุบันที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานทำงานให้ในอดีต และภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล ธนาคารรับรู้ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตามเกณฑ์คงค้าง

โครงการสมทบเงิน

โครงการสมทบเงินเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน ซึ่งธนาคารได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 และได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้เข้าเป็นกองทุนจดทะเบียน เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2548 การบริหารจัดการกองทุน บริหารจัดการโดยผู้จัดการกองทุนซึ่งเป็นหน่วยงานภายนอก ธนาคารมีภาระผูกพันจำกัดเพียงจำนวนเงินที่ธนาคารจ่ายสมทบเข้ากองทุนฯ ในอัตราร้อยละ 9 - 12 ตามอายุงานของพนักงาน และพนักงานที่เป็นสมาชิกกองทุนฯ จะเลือกจ่ายสะสมในอัตราร้อยละ 3 - 15 ของเงินเดือน โดยพนักงานจะได้รับผลประโยชน์ดังกล่าวเมื่อพ้นสภาพการเป็นพนักงานตามข้อบังคับของกองทุนฯ

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพจัดเป็นโครงการสมทบเงิน จำนวนเงินที่ธนาคารจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน นอกเหนือจากโครงการสมทบเงิน ประกอบด้วย บำเหน็จ/บำนาญ ของที่ระลึกให้กับพนักงานเมื่อเกษียณอายุ เงินตอบแทนความชอบในการทำงาน บำเหน็จดำรงชีพและบำเหน็จพิเศษ โดยภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้จะถูกคำนวณแยกต่างหากเป็นแต่ละโครงการจากการประมาณจำนวนผลประโยชน์ในอนาคตที่พนักงานจะได้รับจากการทำงานในปีปัจจุบันและปีก่อน ๆ และคิดลดโดยใช้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรที่มีระยะเวลาใกล้เคียงกับระยะเวลาของหนี้สินจากภาระผูกพันคำนวณโดยใช้เทคนิคประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) ประเภทผลประโยชน์หลังออกจากงาน รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

51

โครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

ธนาคารมีโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นให้กับพนักงานที่เข้าเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด เพื่อเป็นการตอบแทนแก่พนักงานจากการทำงานในปัจจุบันและในงวดก่อนที่พนักงานจะเกษียณอายุ เช่น ของที่ระลึกให้พนักงานที่ปฏิบัติงานมานาน ธนาคารรับรู้ประมาณการหนี้สินประเภทโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นในงบแสดงฐานะการเงิน คำนวณโดยใช้วิธีเดียวกันกับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน สำหรับกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

2.5.17 ประมาณการหนี้สิน

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน ธนาคารรับรู้เป็นประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

1. ภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงินของลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัยสงสัยจะสูญ และสูญ โดยกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันเพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

2. หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน ธนาคารรับรู้เป็นประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อ ต่อไปนี้

2.1 ธนาคารมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต ไม่ว่าจะภาระผูกพันนั้นจะเป็นภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุमान

2.2 มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ธนาคารจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อธนาคารเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันดังกล่าว และ

2.3 สามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือ

ธนาคารรับรู้ประมาณการหนี้สินเป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.18 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนให้ธนาคารในฐานะผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะรับรู้เป็นหนี้สิน ส่วนค่าเช่าที่ชำระจะแยกเป็นส่วนที่จะหักจากหนี้สินตามสัญญา เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สิน และส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าทรัพย์สินโดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ยังคงอยู่กับผู้ให้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

3. การบริหารความเสี่ยง

3.1 ข้อมูลความเสี่ยงของธนาคาร

3.1.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาของธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาในการจ่ายชำระหนี้คืน หรือไม่ปฏิบัติตามที่ตกลงไว้กับธนาคาร หรือมีโอกาสที่ลูกค้าอาจไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ จนเป็นเหตุให้ถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินกองทุนและรายได้ของธนาคาร

ธนาคารได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ซึ่งถือเป็นความเสี่ยงประเภทหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจของธนาคาร จึงได้มีการทบทวนกระบวนการและวิธีปฏิบัติในการอำนวยความสะดวกให้มีความสอดคล้องกับโครงสร้างองค์กร และมุ่งเน้นพัฒนากระบวนการพิจารณาสินเชื่อของธนาคาร โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk Management Policy) เพื่อใช้เป็นกรอบหลักเกณฑ์และแนวทางมาตรฐานในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคาร และกำหนดนโยบายสินเชื่อ (Credit Policy) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดยกำหนดให้มีกระบวนการที่มีการตรวจสอบระหว่างกัน (Check and Balance)

2. กำหนดเกณฑ์การให้สินเชื่อรายย่อย โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้สำหรับสินเชื่อรายย่อย เพื่อให้ผู้กู้มีเงินได้คงเหลือเพียงพอต่อการดำรงชีพ และป้องกันปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ที่อาจเกิดขึ้นได้ และกำหนดวงเงินให้กู้รวมสูงสุดต่อรายสำหรับสินเชื่อแก่บุคคลรายย่อยที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และ/หรือมีบุคคลค้ำประกัน เพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ธนาคารยอมรับได้

3. กำหนดมาตรฐานกำไรสุทธิของแต่ละธุรกิจ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณความสามารถในการชำระหนี้สำหรับลูกค้าที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

4. มีโปรแกรมผลิตภัณฑ์สินเชื่อ (Credit Product Program : CPP) เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาสินเชื่อธุรกิจที่ธนาคารจะสนับสนุน และมีแบบพิจารณาความเสี่ยงสินเชื่อธุรกิจ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสินเชื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ

5. มีระบบการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้าธุรกิจและความเสี่ยงสินเชื่อ (DSS & Optimist) เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของลูกค้าและระดับความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐาน และมีระบบงานสนับสนุนสินเชื่อ (Loan Origination and Process Systems : LOPs) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการให้สินเชื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าและลดความเสี่ยงด้านสินเชื่อแก่ธนาคาร

6. นำแบบจำลองวัดระดับความเสี่ยงสำหรับสินเชื่อรายย่อย (Credit Scoring Models) และแบบจำลองวัดระดับความเสี่ยงสำหรับสินเชื่อธุรกิจ (Credit Risk Rating Models) มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงและคัดกรองลูกค้า

51

7. กำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) ด้านสินเชื่อ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและควบคุมความเสี่ยง เช่น เงินให้สินเชื่อ เงินลงทุน หรือก่อบรรณผูกพัน (Single Lending Limit : SLL) และเพดานเงินให้สินเชื่อรายภาคธุรกิจ (Industry Limit)

8. มีการประเมินและติดตามคุณภาพสินเชื่อ ทั้งการทบทวนสินเชื่อ การสอบทานสินเชื่อ และการจัดชั้นลูกหนี้ที่เหมาะสม

9. ติดตามและรายงานความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

3.1.2 ความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคาตราสารทุน และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุน ธนาคารจึงมีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อใช้ติดตามและควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในบัญชีเพื่อการค้าและบัญชีเพื่อการธนาคาร ภายใต้กรอบเพดานความเสี่ยง (Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีการรายงานให้ผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

(1) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และ/หรือมูลค่าทางเศรษฐกิจของธนาคาร โดยแบ่งเป็นสองส่วน คือ ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารและในบัญชีเพื่อการค้า

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร เกิดจากการจัดโครงสร้างและลักษณะของรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งมีระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ธนาคารบริหารโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินให้สอดคล้องกับทิศทางอัตราดอกเบี้ย รวมถึงวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยที่มีต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิในอีก 1 ปีข้างหน้า (NII Sensitivity) เทียบกับเพดานความเสี่ยงที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่ารายได้ดอกเบี้ยสุทธิจะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและอยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

สำหรับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการค้า ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2559 มียอดคงเหลือในพอร์ตเพื่อการค้าเพียงร้อยละ 0.53 ของมูลค่าพอร์ตการลงทุนรวม

ตารางแสดงยอดคงเหลือเฉลี่ยและจำนวนดอกเบี้ยสำหรับตราสารทางการเงินชนิดที่มีดอกเบี้ยของธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ดังนี้

31

หน่วย : ล้านบาท

	2559			2558		
	ยอดคงเหลือ เฉลี่ย	จำนวน ดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย	ยอดคงเหลือ เฉลี่ย	จำนวน ดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย
			เฉลี่ย (ร้อยละ)			เฉลี่ย (ร้อยละ)
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีดอกเบี้ย						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	375,862.90	6,785.53	1.81	411,223.22	8,273.08	2.01
เงินลงทุน	200,827.28	4,674.72	2.33	207,011.57	5,321.97	2.57
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	1,572,736.63	87,400.71	5.56	1,576,401.23	88,603.69	5.62
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามรัฐธรรมนูญ	176,877.91	5,474.49	3.10	49,057.97	1,585.84	3.23
รวม	2,326,304.72	104,335.45	4.49	2,243,693.99	103,784.58	4.63
หนี้สินทางการเงินที่มีดอกเบี้ย						
เงินรับฝาก	2,145,687.91	42,847.81	2.00	2,083,063.54	44,848.49	2.15
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	112,777.52	1,239.22	1.10	80,809.11	900.29	1.11
รวม	2,258,465.43	44,087.03	1.95	2,163,872.65	45,748.78	2.11

(2) ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร ซึ่งในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงอาจก่อให้เกิดฐานะเกินดุลหรือขาดดุลในเงินตราต่างประเทศสกุลใดสกุลหนึ่ง และอาจกระทบต่อกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนได้ อย่างไรก็ตาม ธนาคารควบคุมความเสี่ยงโดยกำหนดเพดานความเสี่ยง (Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) เช่น Stop Loss Limit เป็นต้น

นอกจากนั้น ธนาคารมีการทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนอันเกิดจากสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงิน และควบคุมการปฏิบัติงานโดยฝ่ายงานและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงป้องกันความเสี่ยงและประเมินประสิทธิผลของอนุพันธ์ทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงเป็นประจำทุกปี

(3) ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน

ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของตราสารทุนที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร โดยแบ่งเป็นสองส่วน คือ ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคารและในบัญชีเพื่อค้า

ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคาร เกิดจากการที่ธนาคารมีการลงทุนในหุ้นสามัญและกองทุนในพอร์ตเพื่อขาย ความผันผวนของภาวะตลาดหลักทรัพย์จึงมีผลกระทบต่อมูลค่าพอร์ต โดย ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2559 พอร์ตเพื่อขายหุ้นสามัญและพอร์ตเพื่อขายกองทุนมียอดคงเหลือประมาณร้อยละ 7.56 และร้อยละ 8.91 ของมูลค่าพอร์ตการลงทุนรวม ซึ่งธนาคารควบคุมความเสี่ยงโดยกำหนดเพดานความเสี่ยง (Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) เช่น ร้อยละของมูลค่าความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นได้ในภาวะปกติต่อมูลค่าพอร์ตเพื่อขาย-หุ้นสามัญ โดยกำหนดระยะเวลาถือครอง 1 เดือน และความเชื่อมั่น 99% (VaR Limit)

ธนาคารไม่มีความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุนในบัญชีเพื่อค้า เนื่องจากธนาคารไม่มีการลงทุนในหุ้นสามัญในพอร์ตเพื่อค้า

(4) ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์

ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร ทั้งนี้ธนาคารไม่มีความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์เนื่องจากธนาคารไม่มีการลงทุนในสินค้าโภคภัณฑ์

3.1.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอหรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ (Funding Liquidity Risk) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคารทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องยังเกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถยกเลิก หรือหักลบความเสี่ยงที่มีอยู่จากสินทรัพย์ที่ถืออยู่ได้ ทำให้ต้องขายสินทรัพย์ในราคาต่ำกว่าต้นทุนที่ซื้อเข้ามา เนื่องจากสินทรัพย์ที่ถืออยู่มีสภาพคล่องต่ำ หรือเกิดภาวะตลาดขาดสภาพคล่อง (Trading Liquidity Risk)

ในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ธนาคารกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องโดยคณะกรรมการธนาคารและมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่อนุมัติระบบในการวัด ติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง นอกจากนี้ มีคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALCO) ทำหน้าที่กำหนดแนวทางการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง กำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกรอบการบริหารความเสี่ยงและเพดานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ภายในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และมีคณะทำงานด้านบริหารสภาพคล่อง ทำหน้าที่จัดทำประมาณการสภาพคล่องของธนาคาร รวมถึงกำหนดแนวทางการบริหารสภาพคล่อง โดยจัดสรรเงินฝาก เงินลงทุน เงินให้สินเชื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้สภาพคล่องของธนาคารอยู่ในระดับที่เหมาะสม และสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันทางการเงินได้

ธนาคารวัดและประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยการใช้อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ รายงานฐานะสภาพคล่องสุทธิ (Liquidity Gap Report) ซึ่งจัดทำทั้งแบบอายุคงเหลือตามสัญญาและแบบปรับพฤติกรรม รวมทั้งทดสอบภาวะวิกฤติ (Stress Testing) ด้านสภาพคล่องเป็นประจำทุกไตรมาส โดยกำหนดสถานการณ์จำลองเป็น 3 กรณี ได้แก่

- (1) กรณีวิกฤติเฉพาะรายสถาบันการเงิน (Institution-specific crisis)
- (2) กรณีวิกฤติทั้งระบบสถาบันการเงิน (Market-wide crisis) และ
- (3) กรณีที่เป็นผลรวมของวิกฤติเฉพาะรายสถาบันการเงินและวิกฤติทั้งระบบสถาบันการเงิน (Combination of both)

ซึ่งในแต่ละสถานการณ์จะกำหนดสมมติฐานต่าง ๆ เช่น การไหลออกของเงินฝากที่มากกว่าปกติในสัดส่วนที่ต่างกัน การกำหนดอัตราส่วนลดที่จะใช้ปรับลดมูลค่าหลักทรัพย์ลงจากราคาตลาด (Hair Cut) เป็นต้น รวมถึงจัดทำแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่อง (Contingency Liquidity Plan) ซึ่งกำหนดสัญญาณเตือนล่วงหน้า (Early Warning Indicators) เป็นตัวบ่งชี้สถานการณ์ที่ผิดปกติด้านสภาพคล่อง โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และวิธีในการจัดการภาวะการขาดสภาพคล่อง ตลอดจนมีการทดสอบแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่อง เพื่อให้ธนาคารมีความพร้อมในการบริหารจัดการกรณีประสบภาวะวิกฤติด้านสภาพคล่อง นอกจากนี้ มีการกำหนดระดับหรือปริมาณสินทรัพย์ที่มีคุณภาพ และมีสภาพคล่องสูง (Liquidity Cushion) เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอรองรับการดำเนินธุรกิจทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

สำหรับการควบคุมความเสี่ยง มีการกำหนดเพดานความเสี่ยง (Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) เช่น อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก เป็นต้น และจัดทำรายงานเพื่อติดตามความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือนและรายไตรมาส เพื่อเสนอผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เท่ากับร้อยละ 22.56 เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 ที่เท่ากับร้อยละ 18.45 และเป็นไปตามเกณฑ์เพดานความเสี่ยงและสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ตารางแสดงยอดเงินคงเหลือของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินจำแนกตามระยะเวลาคงเหลือของสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2559				
	ไม่เกิน 1 เดือน	เกินกว่า 1 เดือน แต่ไม่เกิน 3 เดือน	เกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	เกินกว่า 1 ปี	รวม
สินทรัพย์					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	1,506.10	340,372.80	112,782.50	25,128.81	479,790.21
เงินลงทุนสุทธิ	-	15,840.07	130,793.86	136,834.91	283,468.84
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	29,007.45	47,159.20	141,450.31	1,340,373.17	1,557,990.13
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	-	69,701.32	14,291.62	104,982.31	188,975.25
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	30,513.55	473,073.39	399,318.29	1,607,319.20	2,510,224.43
หนี้สิน					
เงินรับฝาก	501,102.64	375,043.85	489,432.19	771,762.42	2,137,341.10
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	4,625.55	74,767.98	16,995.84	4,923.69	101,313.06
รวมหนี้สินทางการเงิน	505,728.19	449,811.83	506,428.03	776,686.11	2,238,654.16

๑๖

3.2 มูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน

ตารางแสดงมูลค่าตามบัญชีและประมาณการมูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน โดยสรุปตามยอดคงเหลือที่ปรากฏในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ดังนี้

ประเภทตราสารการเงิน	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย			
	2559		2558	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
หน่วย : ล้านบาท				
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	28,936.61	28,936.61	32,993.02	32,993.02
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	479,790.21	479,790.21	368,755.44	368,755.44
ตราสารอนุพันธ์	135.74	135.74	128.56	128.56
เงินลงทุนสุทธิ	283,914.13	284,536.18	246,246.11	247,770.37
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิ	1,512,540.46	1,512,540.46	1,598,299.12	1,598,299.12
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรม				
นโยบายรัฐสุทธิ	187,120.25	187,120.25	134,707.87	134,707.87
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล				
ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	3,257.77	3,257.77	625.06	625.06
รวม	2,495,695.17	2,496,317.22	2,381,755.18	2,383,279.44
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	2,137,341.10	2,137,341.10	2,058,138.85	2,058,138.85
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	101,313.06	101,313.06	79,744.91	79,744.91
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	810.23	810.23	918.76	918.76
ตราสารอนุพันธ์	659.89	659.89	930.61	930.61
เจ้าหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	308.45	308.45	-	-
ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย	43,425.42	43,425.42	51,181.62	51,181.62
รวม	2,283,858.15	2,283,858.15	2,190,914.75	2,190,914.75
หน่วย : ล้านบาท				
งบการเงินเฉพาะธนาคาร				
	2559		2558	
ประเภทตราสารการเงิน	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	28,936.61	28,936.61	32,993.02	32,993.02
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	479,790.21	479,790.21	368,755.44	368,755.44
ตราสารอนุพันธ์	135.74	135.74	128.56	128.56
เงินลงทุนสุทธิ	283,468.84	284,536.18	245,997.83	247,770.37
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิ	1,512,540.46	1,512,540.46	1,598,299.12	1,598,299.12
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรม				
นโยบายรัฐสุทธิ	187,120.25	187,120.25	134,707.87	134,707.87
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล				
ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	3,257.77	3,257.77	625.06	625.06
รวม	2,495,249.88	2,496,317.22	2,381,506.90	2,383,279.44
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	2,137,341.10	2,137,341.10	2,058,138.85	2,058,138.85
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	101,313.06	101,313.06	79,744.91	79,744.91
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	810.23	810.23	918.76	918.76
ตราสารอนุพันธ์	659.89	659.89	930.61	930.61
เจ้าหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	308.45	308.45	-	-
ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย	43,425.42	43,425.42	51,181.62	51,181.62
รวม	2,283,858.15	2,283,858.15	2,190,914.75	2,190,914.75

3.3 สินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่ายุติธรรม

ธนาคารจัดลำดับชั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรมแบ่งเป็น 3 ระดับ ตามลักษณะข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและธนาคารสามารถเข้าถึง ณ วันที่วัดมูลค่า

- ระดับ 2 ข้อมูลอื่นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในระดับ 1 ที่สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือโดยอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

- ระดับ 3 ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ซึ่งนำมาใช้กับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

เทคนิคที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการที่เกิดขึ้นประจำและจัดเป็นระดับ 2 ดังนี้

- ตราสารอนุพันธ์คำนวณจากแบบจำลองมาตรฐานที่ใช้กันทั่วไปของผู้ร่วมตลาด โดยใช้ข้อมูลที่สังเกตได้จากตลาด ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรม

- เงินลงทุนในหน่วยลงทุนไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่เป็นเงินลงทุนเผื่อขาย วัดมูลค่ายุติธรรมด้วยมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Assets Value) ณ วันที่รายงาน

- เงินลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และตราสารหนี้ภาคเอกชนที่เป็นเงินลงทุนเพื่อค้าและเงินลงทุนเผื่อขาย วัดมูลค่ายุติธรรมโดยอ้างอิงอัตราผลตอบแทนของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่ายุติธรรมตามลำดับชั้น ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2559			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์				
ตราสารอนุพันธ์				
ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า	-	0.98	-	0.98
เงินลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อค้า	-	1,500.88	-	1,500.88
เงินลงทุนเผื่อขาย	32,250.46	206,772.81	-	239,023.27
รวม	32,250.46	208,274.67	-	240,525.13
หนี้สิน				
ตราสารอนุพันธ์				
ตราสารอนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง	-	0.89	-	0.89
รวม	-	0.89	-	0.89

31

3.3 สินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2558			รวม
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
สินทรัพย์				
ตราสารอนุพันธ์				
ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า	-	128.46	-	128.46
ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง	-	0.10	-	0.10
เงินลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อค้า	-	1,520.60	-	1,520.60
เงินลงทุนเพื่อขาย	27,499.92	174,691.97	-	202,191.89
รวม	27,499.92	176,341.13	-	203,841.05
หนี้สิน				
ตราสารอนุพันธ์				
ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า	-	0.08	-	0.08
ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง	-	127.73	-	127.73
รวม	-	127.81	-	127.81

3.4 การดำรงเงินกองทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารได้คำนวณเงินดำรงกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel II ตามแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel II มีดังต่อไปนี้

	2559	2558
	เงินกองทุนชั้นที่ 1	
เงินทุนที่ได้รับพระราชทาน	0.10	0.10
กำไรสะสมที่จัดสรรแล้ว	24,413.29	22,143.41
กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร	117,345.86	110,363.92
หัก ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยฯ	3,517.52	3,517.52
หัก เงินลงทุนในตราสารที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่น	55.78	154.36
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	138,185.95	128,835.55
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	4,978.35	6,204.15
บวก ส่วนเกินทุน (สุทธิ) จากการที่ราคาเงินลงทุน ในตราสารทุนประเภทเพื่อขาย	3,809.80	950.30
หัก เงินลงทุนในตราสารที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่น	55.78	154.36
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	8,732.37	7,000.09
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้น	146,918.32	135,835.64

3

3.4 การดำรงเงินกองทุน (ต่อ)

ตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่าเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารดำรงเงินกองทุนทั้งสิ้นเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น ตามหลักเกณฑ์ Basel II ดังนี้

	อัตราร้อยละ	
	2559	2558
เงินกองทุนทั้งสิ้น	11.54	10.80
เงินกองทุนชั้นที่ 1	10.86	10.24

4. ประเมินการและข้อสมมติฐาน

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้ การประมาณ และตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อจำนวนเงินที่เกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์และหนี้สิน และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้จะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี จะบันทึกในงวดบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงและในอนาคตที่ ได้รับผลกระทบ ข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณความไม่แน่นอน และข้อสมมติฐานที่สำคัญในการกำหนดนโยบายการบัญชีได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินในงวดบัญชีที่มี ผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญ

5. ข้อมูลเพิ่มเติม

5.1 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่สำคัญ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2559	2558	2559	2558
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการเปลี่ยนแปลง				
มูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	5,628.92	(1,436.59)	5,628.92	(1,436.59)
ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	39.05	1.87	-	-
ทรัพย์สินรอการขายที่ได้มาจากการโอนทรัพย์สิน				
ชำระหนี้	(294.05)	(49.91)	(294.05)	(49.91)

5.1

5.2 เงินสด

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เงินสด	27,624.28	31,760.35
เงินตราต่างประเทศ	26.92	35.02
เงินสดระหว่างเรียกเก็บ	1,285.41	1,197.65
รวมเงินสด	28,936.61	32,993.02

5.3 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)

	หน่วย : ล้านบาท					
	2559			2558		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
(1) ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทยและ						
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	2.48	316,943.00	316,945.48	2.39	202,322.00	202,324.39
ธนาคารพาณิชย์	107.78	7,099.00	7,206.78	62.79	14,560.00	14,622.79
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	0.08	129,839.20	129,839.28	0.10	121,000.00	121,000.10
สถาบันการเงินอื่น	130.00	25,761.80	25,891.80	-	30,805.96	30,805.96
รวม	240.34	479,643.00	479,883.34	65.28	368,687.96	368,753.24
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	235.73	235.73	-	401.15	401.15
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	1.30	328.02	329.32	-	399.61	399.61
รวมในประเทศ	239.04	479,550.71	479,789.75	65.28	368,689.50	368,754.78
(2) ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐ	0.08	-	0.08	0.31	-	0.31
เงินเยน	0.03	-	0.03	0.01	-	0.01
เงินยูโร	0.02	-	0.02	0.07	-	0.07
เงินสกุลอื่น	0.33	-	0.33	0.27	-	0.27
รวมต่างประเทศ	0.46	-	0.46	0.66	-	0.66
รวมในประเทศและต่างประเทศ	239.50	479,550.71	479,790.21	65.94	368,689.50	368,755.44

5.4 ตราสารอนุพันธ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ประกอบด้วย

- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ มียอดคงเหลือจำนวน 135.74 ล้านบาท และ 128.56 ล้านบาท ตามลำดับ
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์ มียอดคงเหลือจำนวน 659.89 ล้านบาท และ 930.61 ล้านบาท ตามลำดับ

5!

5.4.1 ทรสารอนุพันธ์เพื่อค้า

มูลค่ายุติธรรมและจำนวนเงินตามสัญญาแบ่งตามประเภทความเสี่ยง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	2559			2558		
	มูลค่ายุติธรรม *		จำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount) หรือ Effective Notional Amount)	มูลค่ายุติธรรม *		จำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount) หรือ Effective Notional Amount)
	(Fair Value)	หรือ Effective		(Fair Value)	หรือ Effective	
สินทรัพย์	หนี้สิน		สินทรัพย์	หนี้สิน		
อัตราแลกเปลี่ยน	0.98	-	59.93	128.46	0.08	749.59
รวม	0.98	-	59.93	128.46	0.08	749.59

* มูลค่ายุติธรรม คือ ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่าให้เป็นไปตามมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

สัดส่วนการทำธุรกรรมตราสารอนุพันธ์แบ่งตามประเภทคู่สัญญาโดยพิจารณาจากจำนวนเงินตามสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

คู่สัญญา	2559	2558
	สัดส่วน (%)	สัดส่วน (%)
บุคคลภายนอก	100.00	100.00
รวม	100.00	100.00

5.4.2 ทรสารอนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง

มูลค่ายุติธรรมและจำนวนเงินตามสัญญาแบ่งตามประเภทการป้องกันความเสี่ยง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ประกอบด้วย

ตาราง 1 การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	2559			2558		
	มูลค่ายุติธรรม *		จำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount) หรือ Effective Notional Amount)	มูลค่ายุติธรรม *		จำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount) หรือ Effective Notional Amount)
	(Fair Value)/ มูลค่าตามเกณฑ์คงค้าง	หรือ Effective		(Fair Value)/ มูลค่าตามเกณฑ์คงค้าง	หรือ Effective	
สินทรัพย์	หนี้สิน		สินทรัพย์	หนี้สิน		
อัตราแลกเปลี่ยน	134.76	659.89	16,107.98	0.10	930.53	12,192.83
รวม	134.76	659.89	16,107.98	0.10	930.53	12,192.83

* มูลค่ายุติธรรม คือ ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่าให้เป็นไปตามมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์จำนวน 134.76 ล้านบาท และ 0.10 ล้านบาท และหนี้สินตราสารอนุพันธ์จำนวน 659.89 ล้านบาท และ 930.53 ล้านบาท ตามลำดับ มีรายการที่ธนาคารวัดมูลค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลา รายงาน เป็นสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์จำนวน 134.76 ล้านบาท และ 0.00 ล้านบาท และหนี้สินตราสารอนุพันธ์จำนวน 659.00 ล้านบาท และ 802.80 ล้านบาท ตามลำดับ

5.5 เงินลงทุนสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
5.5.1 เงินลงทุนเพื่อค้า		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	1,469.25	1,520.60
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	31.63	-
รวม	1,500.88	1,520.60
		หน่วย : ล้านบาท
	2559	2558
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
5.5.2 เงินลงทุนเพื่อขาย		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	191,247.16	159,727.38
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	963.54	1,266.83
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	115.96	-
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	32,364.34	27,499.92
อื่น ๆ	14,332.27	13,697.76
รวม	239,023.27	202,191.89

๑๖

5.5 เงินลงทุนสุทธิ (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย
5.5.3 ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	6,978.03	10,685.93
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	18,114.11	18,139.46
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	16,562.81	13,142.66
รวม	41,654.95	41,968.05
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	-	952.65
รวม	41,654.95	41,015.40
	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
	ราคาทุน	ราคาทุน
5.5.4 เงินลงทุนทั่วไป		
ตราสารหนี้ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	395.73	395.73
อื่น ๆ	0.00	0.00
รวม	395.73	395.73
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	92.40	92.40
รวม	303.33	303.33
รวมเงินลงทุนสุทธิ	282,482.43	245,031.22

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารได้รับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน ดังนี้

- เงินลงทุนเผื่อขายที่เป็นตราสารหนี้ในความต้องการของตลาดในประเทศ มูลค่ายุติธรรมจำนวน 32,364.34 ล้านบาท และ 27,499.92 ล้านบาท ได้รวมรายการที่ธนาคารรับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าจำนวน 689.12 ล้านบาท และ 603.00 ล้านบาท ตามลำดับ
- เงินลงทุนเผื่อขายที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จัดประเภทเป็นเงินลงทุนอื่น ๆ มูลค่ายุติธรรมจำนวน 14,332.27 ล้านบาท และ 13,697.76 ล้านบาท ได้รวมรายการที่ธนาคารรับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าจำนวน 98.10 ล้านบาท และ 28.19 ล้านบาท ตามลำดับ

๑๗

- ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดที่เป็นตราสารหนี้ต่างประเทศ มูลค่าเงินลงทุนราคาทุนจำนวน 16,562.81 ล้านบาท และ 13,142.66 ล้านบาท มีตราสารหนี้ต่างประเทศจำนวนเงิน 952.65 ล้านบาท ที่ผู้ออกตราสารหนี้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในสหรัฐอเมริกา ธนาคารได้รับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าทั้งจำนวนเมื่อปี 2551 ซึ่งในปี 2559 ธนาคารได้รับชำระหนี้ตามแผนการชำระหนี้เสร็จสิ้นแล้วเป็นเงินสด ทุนกู้แปลงสภาพและหุ้นสามัญ รวมทั้งสิ้นจำนวน 257.24 ล้านบาท โดยกลับรายการค่าเผื่อการด้อยค่าด้วยจำนวนเดียวกันกับที่ได้รับชำระหนี้ (หมายเหตุ ข้อ 5.32) มีค่าเผื่อการด้อยค่าคงเหลือจำนวน 695.41 ล้านบาท ธนาคารได้ตัดจำหน่ายเงินลงทุนและค่าเผื่อการด้อยค่าออกจากบัญชีแล้ว ตามมติคณะกรรมการธนาคารออมสิน ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2560

- เงินลงทุนทั่วไป ประกอบด้วย

- ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ มีราคาทุนจำนวน 395.73 ล้านบาท และ 395.73 ล้านบาท ธนาคารได้รับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าจำนวน 92.40 ล้านบาท และ 92.40 ล้านบาท ตามลำดับ

- อื่น ๆ จำนวน 0.00 ล้านบาท เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ มีราคาทุนจำนวน 3,919.00 บาท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ธนาคารได้รับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 156.03 ล้านบาท และสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ธนาคารได้กลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนเป็นรายได้จำนวน 49.69 ล้านบาท

นอกจากนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีเงินลงทุนซึ่งธนาคารถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10.00 ขึ้นไปของทุนที่ชำระแล้ว และไม่เข้าข่ายเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยแสดงตามมูลค่ายุติธรรม ซึ่งจำแนกเป็นกลุ่มได้ดังนี้

ประเภทธุรกิจ	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	1,688.40	1,251.60
กองทุนและกลุ่มธุรกิจการเงิน	13,268.89	12,805.18
อื่น ๆ	12.58	12.58
รวม	14,969.87	14,069.36

31

5.5.5 เงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล เป็นส่วนหนึ่งในเงินลงทุนเพื่อขายประเภทอื่น ๆ

- แสดงตามมูลค่ายุติธรรมแยกแยะแสดงตามรายผู้จัดการกองทุน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2559 (มูลค่ายุติธรรม)				รวม
	บลจ.สยามไนท์ ฟันด์แมนเนจเม้นท์	บลจ.กรุงไทย	บลจ.วราชน	บลจ.ยูโอบี	
เงินฝากธนาคาร					
กระแสรายวัน	23.96	-	-	-	23.96
เงินฝากออมทรัพย์	-	4.30	11.72	8.74	24.76
	<u>23.96</u>	<u>4.30</u>	<u>11.72</u>	<u>8.74</u>	<u>48.72</u>
เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่น					
- ตราสารทุน					
หุ้นสามัญ	394.03	52.00	105.87	96.61	648.51
	<u>394.03</u>	<u>52.00</u>	<u>105.87</u>	<u>96.61</u>	<u>648.51</u>
ลูกหนี้อื่น	1.03	0.24	1.64	0.01	2.92
	<u>1.03</u>	<u>0.24</u>	<u>1.64</u>	<u>0.01</u>	<u>2.92</u>
เจ้าหนี้อื่น	0.22	1.09	0.07	0.00	1.38
	<u>0.22</u>	<u>1.09</u>	<u>0.07</u>	<u>0.00</u>	<u>1.38</u>
	<u>418.80</u>	<u>55.45</u>	<u>119.16</u>	<u>105.36</u>	<u>698.77</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ธนาคารมีมูลค่าเงินลงทุนราคาทุนจำนวน 439.25 ล้านบาท โดยมีมูลค่ายุติธรรมจำนวน 698.77 ล้านบาท และมีกำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนจำนวน 259.52 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้รับผลตอบแทนจากเงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคลที่คงเหลืออยู่ ณ วันสิ้นงวด มียอดสะสมมาจำนวน 319.67 ล้านบาท เพิ่มขึ้นระหว่างงวดจำนวน 78.32 ล้านบาท ทำให้มียอดสะสมทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน 397.99 ล้านบาท

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558 ให้ธนาคารออมสินร่วมกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนแห่งละ 2,000.00 ล้านบาท รวมจำนวน 6,000.00 ล้านบาท ซึ่งเป็นการลงทุนตามมาตราการสนับสนุน SMEs ผ่านการร่วมลงทุน โดยรูปแบบของกองทุนที่จะจัดตั้งขึ้นอยู่ด้วยความสามารถและความเหมาะสมในการบริหารจัดการของแต่ละสถาบันการเงิน ทั้งนี้ กองทุนร่วมลงทุนดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมลงทุนใน SMEs ระยะเริ่มต้น (Start-up) ที่มีศักยภาพสูง หรือมีโอกาสในการเติบโตหรืออยู่ในกลุ่มธุรกิจที่มีประโยชน์ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศหรือเป็น Supplier ธุรกิจภาครัฐและภาคเอกชนขนาดใหญ่ หรือเป็นสมาชิกของสภาหอการค้าไทยหรือหน่วยงานภาครัฐ ในส่วนของธนาคารออมสิน วงเงิน 2,000.00 ล้านบาท ธนาคารได้จัดตั้งกองทุน SMEs Private Equity Trust Fund กองที่ 1 วงเงิน 500.00 ล้านบาท โดยมีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่เป็นทรัสต์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีมูลค่าเงินลงทุนราคาทุนจำนวน 60.00 ล้านบาท โดยมีมูลค่ายุติธรรมจำนวน 55.45 ล้านบาท

5.5.5 เงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2558 (มูลค่ายุติธรรม)				รวม
	บลจ.สยามไนท์ ฟันด์แมนเนจเม้นท์	บลจ.กรุงไทย	บลจ.วราชม	บลจ.ยูโอบี	
เงินฝากธนาคาร					
กระแสรายวัน	7.39	-	-	-	7.39
เงินฝากออมทรัพย์	-	-	14.70	2.02	16.72
เงินฝากประจำ	-	-	0.53	-	0.53
	<u>7.39</u>	<u>-</u>	<u>15.23</u>	<u>2.02</u>	<u>24.64</u>
เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่น					
- พันธบัตรและตั๋วเงินคลัง					
พันธบัตรรัฐบาล	-	-	29.98	-	29.98
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>29.98</u>	<u>-</u>	<u>29.98</u>
- ตราสารทุน					
หุ้นสามัญ	377.87	-	85.92	178.16	641.95
	<u>377.87</u>	<u>-</u>	<u>85.92</u>	<u>178.16</u>	<u>641.95</u>
- Equities Linked Notes	-	-	547.16	-	547.16
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>547.16</u>	<u>-</u>	<u>547.16</u>
- อุดหนุนซื้อขาย					
เงินตราต่างประเทศ	-	-	(65.83)	-	(65.83)
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(65.83)</u>	<u>-</u>	<u>(65.83)</u>
ลูกหนี้อื่น	6.37	-	1.98	0.00	8.35
	<u>6.37</u>	<u>-</u>	<u>1.98</u>	<u>0.00</u>	<u>8.35</u>
เจ้าหนี้อื่น	0.31	-	1.77	0.00	2.08
	<u>0.31</u>	<u>-</u>	<u>1.77</u>	<u>0.00</u>	<u>2.08</u>
	<u>391.32</u>	<u>-</u>	<u>612.67</u>	<u>180.18</u>	<u>1,184.17</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ธนาคารมีมูลค่าเงินลงทุนราคาทุนจำนวน 927.53 ล้านบาท โดยมีมูลค่ายุติธรรมจำนวน 1,184.17 ล้านบาท และมีกำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนจำนวน 256.64 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้รับผลตอบแทนจากเงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคลที่คงเหลืออยู่ ณ วันสิ้นงวด มียอดสะสมยกมาจำนวน 539.62 ล้านบาท เพิ่มขึ้นระหว่างงวดจำนวน 309.37 ล้านบาท ทำให้มียอดสะสมทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน 848.99 ล้านบาท

5.5.5 เงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล (ต่อ)

- แสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

		2559					
บลจ.สยามไนท์							
	พันต์แมเนจเม้นท์	บลจ.กรุงไทย	บลจ.เอ็มเอฟซี	บลจ.ววรรณ	บลจ.แอสเซสพลัส	บลจ.ยูโอบี	รวม
ยอดต้นงวด (ราคาทุน)	300.03	-	-	533.31	-	94.19	927.53
ยอดซื้อ/โอนหลักทรัพย์	-	60.00	-	-	-	-	60.00
ยอดขาย/โอนหลักทรัพย์	(1.67)	-	-	(500.95)	-	(45.66)	(548.28)
รวม (ราคาทุน)	298.36	60.00	-	32.36	-	48.53	439.25
กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น	120.44	(4.55)	-	86.80	-	56.83	259.52
ยอดปลายงวด (มูลค่ายุติธรรม)	418.80	55.45	-	119.16	-	105.36	698.77

หน่วย : ล้านบาท

		2558					
บลจ.สยามไนท์							
	พันต์แมเนจเม้นท์	บลจ.กรุงไทย	บลจ.เอ็มเอฟซี	บลจ.ววรรณ	บลจ.แอสเซสพลัส	บลจ.ยูโอบี	รวม
ยอดต้นงวด (ราคาทุน)	311.47	235.65	155.97	563.51	285.68	432.41	1,984.69
ยอดขาย/โอนหลักทรัพย์	(11.44)	(235.65)	(155.97)	(30.20)	(285.68)	(338.22)	(1,057.16)
รวม (ราคาทุน)	300.03	-	-	533.31	-	94.19	927.53
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น	91.29	-	-	79.36	-	85.99	256.64
ยอดปลายงวด (มูลค่ายุติธรรม)	391.32	-	-	612.67	-	180.18	1,184.17

5.6 เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ

เงินลงทุนในกิจการที่ธนาคารลงทุนจะถือเป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วมเมื่อธนาคารมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อกิจการที่ลงทุน โดยพิจารณาจากการมีอำนาจในการออกเสียงทั้งทางตรงและทางอ้อมในกิจการที่ลงทุนอย่างน้อยร้อยละ 20.00 หรือการมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมนโยบายดังกล่าว

31

5.6 เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เงินลงทุนในบริษัทร่วมมีรายการเคลื่อนไหว ดังนี้

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2559	2558	2559	2558
ยอดต้นงวด	1,214.89	1,147.80	5,129.74	5,129.74
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน				
ตามวิธีส่วนได้เสีย	331.15	211.32	-	-
บวก ซื้อ/โอน	19.80	-	19.80	-
หัก เงินปันผลรับ	134.14	144.23	-	-
รวม	1,431.70	1,214.89	5,149.54	5,129.74
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	-	-	4,163.13	4,163.13
ยอดปลายงวด	1,431.70	1,214.89	986.41	966.61

หน่วย : ล้านบาท

5.6.1 งบการเงินเฉพาะธนาคาร

เงินลงทุนในบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียด ดังนี้

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ประเภทหลักทรัพย์ที่ลงทุน	ร้อยละของหลักทรัพย์ที่ลงทุน		เงินลงทุน (วิธีราคาทุน)	
			2559	2558	2559	2558
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ						
กองทุนขนาด จำกัด	ธุรกิจการเงิน	หุ้นสามัญ	25.00	25.00	25.00	25.00
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ						
กองทุนเอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน	หุ้นสามัญ	24.30	24.44	338.64	318.84
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	ธุรกิจธนาคาร	หุ้นสามัญ	39.81	39.81	4,163.13	4,163.13
บริษัททิพย์ประกันชีวิต	ธุรกิจ					
จำกัด (มหาชน)	ประกันชีวิต	หุ้นสามัญ	19.58	19.58	622.77	622.77
รวม					5,149.54	5,129.74
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					4,163.13	4,163.13
เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ					986.41	966.61

หน่วย : ล้านบาท

5

5.6 เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ (ต่อ)

5.6.2 งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนในบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียด ดังนี้

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ประเภทหลักทรัพย์	ร้อยละของหลักทรัพย์		เงินลงทุน		เงินลงทุน	
			ที่ลงทุน		(วิธีราคาทุน)		(วิธีส่วนได้เสีย)	
			2559	2558	2559	2558	2559	2558
บริษัทหลักทรัพย์								
จัดการกองทุน	ธุรกิจ							
ธนาคาร จำกัด	การเงิน	หุ้นสามัญ	25.00	25.00	25.00	25.00	74.35	71.07
บริษัทหลักทรัพย์								
จัดการกองทุน								
เอ็มเอฟซี	ธุรกิจ							
จำกัด (มหาชน)	การเงิน	หุ้นสามัญ	24.30	24.44	338.64	318.84	339.16	324.37
ธนาคารอิสลาม	ธุรกิจ							
แห่งประเทศไทย	ธนาคาร	หุ้นสามัญ	39.81	39.81	4,163.13	4,163.13	-	-
บริษัทพิทย	ธุรกิจ							
ประกันชีวิต	ประกัน							
จำกัด (มหาชน)	ชีวิต	หุ้นสามัญ	19.58	19.58	622.77	622.77	1,018.19	819.45
รวม					5,149.54	5,129.74	1,431.70	1,214.89
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					4,163.13	4,163.13	-	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ					986.41	966.61	1,431.70	1,214.89

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินลงทุนในบริษัทร่วมรับรู้ตามวิธีส่วนได้เสียโดยรับรู้จากงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ของบริษัทร่วม ซึ่งยังไม่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี ส่วนธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยรับรู้จากงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2559 ที่ผ่านการสอบทานจากผู้สอบบัญชีแล้ว ธนาคารเชื่อว่าจะไม่มีรายการปรับปรุงที่มีสาระสำคัญต่องบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

ธนาคารได้รับจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกใหม่ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) ในอัตรา 2 หุ้นสามัญเดิมต่อ 1 หน่วยใบสำคัญแสดงสิทธิ ซึ่งธนาคารได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิทั้งสิ้นจำนวน 14.70 ล้านหน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้จำนวน 14.70 ล้านหุ้น ในปี 2559 ธนาคารได้ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเป็นจำนวน 1.10 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 19.80 ล้านบาท ทั้งนี้ใบสำคัญแสดงสิทธิจะครบกำหนดวันที่ 30 มีนาคม 2561 เงินลงทุนในบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) มียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 30.50 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 338.64 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนในเงินลงทุนร้อยละ 24.30

เงินลงทุนในธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย มียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 4,091.53 ล้านบาท เป็นจำนวนเงิน 4,163.13 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าแล้วทั้งจำนวน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ธนาคารรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียจำนวนเงิน 331.15 ล้านบาท โดยไม่ได้รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนสุทธิส่วนที่เกินกว่ามูลค่าเงินลงทุนของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย เนื่องจากธนาคารไม่มีภาระหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับส่วนแบ่งขาดทุนสุทธิส่วนที่เกินกว่ามูลค่าเงินลงทุน

5.6.3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทร่วม

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานโดยสรุปจากงบการเงินของบริษัทร่วม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	งบแสดงฐานะการเงิน					
	2559			2558		
	"ยังไม่ได้ตรวจสอบ"			"ตรวจสอบแล้ว"		
	สินทรัพย์รวม	หนี้สินรวม	ส่วนของผู้ถือหุ้น	สินทรัพย์รวม	หนี้สินรวม	ส่วนของผู้ถือหุ้น
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ						
กองทุนธนชาติ จำกัด	457.44	169.54	287.90	424.69	149.91	274.78
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ						
กองทุนเอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)	1,602.39	287.08	1,315.31	1,518.19	221.02	1,297.17
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย *	84,515.45	99,920.52	(15,405.07)	91,600.32	104,911.42	(13,311.10)
บริษัททิพย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	15,306.57	10,757.70	4,548.87	11,702.74	8,159.62	3,543.12
รวม	101,881.85	111,134.84	(9,252.99)	105,245.94	113,441.97	(8,196.03)

* ฐานะการเงินของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 ยังไม่ได้ตรวจสอบแต่สอบทานจากผู้สอบบัญชีแล้ว

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
	2559		2558		
	"ยังไม่ได้ตรวจสอบ"		"ตรวจสอบแล้ว"		
	รายได้รวม	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	รายได้รวม	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ					
กองทุนธนชาติ จำกัด		1,070.09	355.34	970.63	319.86
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ					
กองทุนเอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)		928.45	199.13	890.46	188.54
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย		-	-	5,354.38	(4,731.35)
บริษัททิพย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)		6,366.08	777.66	5,433.73	428.05
รวม		8,364.62	1,332.13	12,649.20	(3,794.90)

5.7 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

5.7.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เงินเบิกเกินบัญชี	24,404.27	24,355.98
เงินให้กู้ยืม	1,450,084.48	1,505,780.01
ตัวเงิน	83,238.25	104,503.88
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	263.13	246.83
หัก รายได้รอตัดบัญชี	417.53	412.73
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี	1,557,572.60	1,634,473.97
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	5,713.89	6,261.69
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชีบวกดอกเบี้ยค้างรับ	1,563,286.49	1,640,735.66
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		
1. เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ สปท.	45,756.80	36,221.51
2. เงินสำรองส่วนเกิน	4,978.35	6,204.15
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	10.88	10.88
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	<u>1,512,540.46</u>	<u>1,598,299.12</u>

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ ได้รวมสินเชื่อโครงการนโยบายรัฐที่ธนาคารปล่อยกู้เอง (หมายเหตุข้อ 5.33.2) ดังนี้

1. โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) วงเงินโครงการ 100,000.00 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 จำนวนเงิน 3,496.16 ล้านบาท และ 3,947.80 ล้านบาท ตามลำดับ
2. โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ระยะที่ 2 วงเงินโครงการ 50,000.00 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวนเงิน 3,519.13 ล้านบาท
3. โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) วงเงินโครงการ 30,000.00 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวนเงิน 63.10 ล้านบาท

ทั้งนี้ เงินให้สินเชื่อของธนาคารได้รวมเงินให้สินเชื่อที่เกิดจากการทำธุรกรรมเพื่อสนับสนุนมาตรการการเงินการคลังของภาครัฐ แต่มิใช่เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
รายการ	2559	2558
เงินให้สินเชื่อ - โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับ		
ความเสียหายจากอุทกภัยปี พ.ศ. 2554 (หมายเหตุข้อ 5.15)	22,785.73	30,430.63

5.7.2 จำแนกตามประเภทเงินให้กู้ยืม

หน่วย : ล้านบาท

	2559			2558		
	ค่าเผื่อนี้			ค่าเผื่อนี้		
	เงินให้กู้ยืม	สงสัยจะสูญ	เงินให้กู้ยืมสุทธิ	เงินให้กู้ยืม	สงสัยจะสูญ	เงินให้กู้ยืมสุทธิ
สินเชื่อเพื่อพัฒนาภาคอีสาน	542,239.72	21,712.98	520,526.74	577,973.85	14,700.67	563,273.18
สินเชื่อเคหะ	329,160.91	2,301.14	326,859.77	308,297.54	1,936.84	306,360.70
สินเชื่อสวัสดิการ	148,966.65	8,474.95	140,491.70	167,845.55	7,899.25	159,946.30
สินเชื่อโทรทอง	86,880.26	623.00	86,257.26	76,112.90	555.78	75,557.12
สินเชื่อธุรกิจทั่วไป	72,643.29	796.07	71,847.22	70,742.13	875.95	69,866.18
สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน	70,875.30	6,317.85	64,557.45	72,410.07	5,083.20	67,326.87
สินเชื่อภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ	52,550.80	37.99	52,512.81	91,188.26	47.80	91,140.46
สินเชื่อธุรกิจรายใหญ่	31,186.91	1,056.84	30,130.07	27,843.29	1,015.48	26,827.81
สินเชื่อห้องแถว	28,126.87	821.41	27,305.46	23,447.30	616.10	22,831.20
สินเชื่อชีวิตสุขสันต์	27,066.93	16.68	27,050.25	31,530.51	16.83	31,513.68
อื่น ๆ	60,386.84	2,726.17	57,660.67	58,388.61	2,002.39	56,386.22
รวม	<u>1,450,084.48</u>	<u>44,885.08</u>	<u>1,405,199.40</u>	<u>1,505,780.01</u>	<u>34,750.29</u>	<u>1,471,029.72</u>

สินเชื่อเพื่อพัฒนาภาคอีสาน เป็นการให้สินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และข้าราชการทหาร

สินเชื่อสวัสดิการ เป็นการให้สินเชื่อสวัสดิการสำหรับข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานหน่วยงานเอกชน และข้าราชการบำนาญ

สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน เป็นการให้สินเชื่อเพื่อสนับสนุนเงินทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ หรือเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ หรือชำระหนี้สินอื่น ๆ สำหรับผู้ประกอบการรายย่อย ผู้มีรายได้ประจำ หรือผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพใด ๆ ที่มีความตั้งใจจะประกอบอาชีพอิสระรายย่อย

สินเชื่อโทรทอง เป็นการให้สินเชื่อเพื่อการศึกษา เพื่อการท่องเที่ยว กลุ่มวิชาชีพทางการแพทย์ เพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อไปทำงานต่างประเทศ และอเนกประสงค์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เงินให้กู้ยืมสินเชื่อภาครัฐและรัฐวิสาหกิจได้รวมเงินให้สินเชื่อที่มีหุ้นสามัญเป็นหลักประกัน จำนวน 3,014.26 ล้านบาท และ 3,014.26 ล้านบาท และเงินให้กู้ยืมอื่น ๆ ได้รวมเงินให้สินเชื่อที่สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคให้กู้ยืมแก่เทศบาล จำนวน 414.03 ล้านบาท และ 462.09 ล้านบาท ตามลำดับ

5.7.3 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของลูกค้าหนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2559			2558		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	1,545,527.82	12,023.94	1,557,551.76	1,622,452.89	12,000.24	1,634,453.13
เงินสกุลอื่น ๆ	20.84	-	20.84	20.84	-	20.84
รวม	<u>1,545,548.66</u>	<u>12,023.94</u>	<u>1,557,572.60</u>	<u>1,622,473.73</u>	<u>12,000.24</u>	<u>1,634,473.97</u>

5.7.4 จำแนกตามประเภทธุรกิจและการจัดชั้น

หน่วย : ล้านบาท

	2559					
	ปกติ	กล่าวถึง	ต่ำกว่า	สงสัย	สงสัยจะสูญ	รวม
		เป็นพิเศษ	มาตรฐาน			
การเกษตรและเหมืองแร่	8,551.04	402.32	109.20	114.39	612.80	9,789.75
อุตสาหกรรมการผลิต และการพาณิชย์	39,108.25	768.46	89.40	255.06	559.34	40,780.51
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และการก่อสร้าง	13,737.60	721.21	35.18	107.50	446.25	15,047.74
การสาธารณูปโภคและบริการ	56,901.49	1,448.19	876.22	213.76	2,739.39	62,179.05
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	309,122.81	12,442.88	1,481.28	2,053.43	4,062.13	329,162.53
อื่น ๆ	<u>1,007,985.00</u>	<u>67,773.66</u>	<u>6,365.07</u>	<u>6,417.62</u>	<u>12,071.67</u>	<u>1,100,613.02</u>
รวม	<u>1,435,406.19</u>	<u>83,556.72</u>	<u>8,956.35</u>	<u>9,161.76</u>	<u>20,491.58</u>	<u>1,557,572.60</u>

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้าหนี้จำแนกตามประเภทธุรกิจอื่น ๆ จำนวน 1,100,613.02 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็น
สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ จำนวน 542,239.72 ล้านบาท และสินเชื่อสวัสดิการ จำนวน 148,966.65 ล้านบาท

31

5.7.4 จำแนกตามประเภทธุรกิจและการจัดชั้น (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2558					รวม
	ปกติ	กล่าวถึง	ต่ำกว่า	สงสัย	สงสัยจะสูญ	
		เป็นพิเศษ	มาตรฐาน			
การเกษตรและเหมืองแร่	11,738.83	393.94	191.62	50.85	587.76	12,963.00
อุตสาหกรรมการผลิต และการพาณิชย์	31,708.11	592.46	70.27	54.61	735.27	33,160.72
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และการก่อสร้าง	8,060.20	802.69	70.88	68.73	818.04	9,820.54
การสาธารณูปโภคและบริการ	214,426.49	1,450.88	359.25	363.87	3,432.97	220,033.46
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	292,530.73	10,132.19	1,418.42	1,430.89	2,787.65	308,299.88
อื่น ๆ	977,680.97	54,088.40	4,819.44	5,427.60	8,179.96	1,050,196.37
รวม	<u>1,536,145.33</u>	<u>67,460.56</u>	<u>6,929.88</u>	<u>7,396.55</u>	<u>16,541.65</u>	<u>1,634,473.97</u>

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้จำแนกตามประเภทธุรกิจอื่น ๆ จำนวน 1,050,196.37 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ จำนวน 577,973.85 ล้านบาท และสินเชื่อสวัสดิการ จำนวน 167,845.55 ล้านบาท

5.7.5 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

หน่วย : ล้านบาท

	2559			
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้ง * ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการตั้ง	
			ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ สปท.				
จัดชั้นปกติ	1,440,651.96	785,629.13	1	12,960.18
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	84,008.21	61,128.43	2	5,639.41
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	8,972.98	6,361.85	100	6,361.85
จัดชั้นสงสัย	9,161.76	6,289.03	100	6,289.03
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	20,491.58	14,506.33	100	14,506.33
2. เงินสำรองส่วนเกิน				4,978.35
รวม	<u>1,563,286.49</u>	<u>873,914.77</u>		<u>50,735.15</u>

5

5.7.5 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2558			
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้ง * ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการตั้ง ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
จัดชั้นปกติ	1,542,024.71	863,146.20	1	11,853.67
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	67,827.48	48,844.44	2	2,944.16
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	6,945.27	4,891.31	100	4,891.31
จัดชั้นสงสัย	7,396.55	5,405.91	100	5,405.91
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	16,541.65	11,126.46	100	11,126.46
2. เงินสำรองส่วนเกิน				6,204.15
รวม	1,640,735.66	933,414.32		42,425.66

* ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ คำนวณจากยอดคงค้างของต้นเงินที่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับหลังหักหลักประกันหรือ มูลหนี้หลังหักมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน ยกเว้น ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อเป็นยอดสุทธิหลังหักรายได้รอดตัดบัญชีออกแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เงินให้สินเชื่อที่จัดชั้นปกติและจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษได้รวมลูกหนี้เงินให้สินเชื่อโครงการ ช.พ.ค. ตามบันทึกข้อตกลงโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. กับธนาคารออมสิน ธนาคารได้กันเงินสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมสำหรับเงินให้สินเชื่อโครงการ ช.พ.ค. ที่จัดชั้นปกติจำนวน 5,103.89 ล้านบาท และ 3,221.86 ล้านบาท ตามลำดับ และที่จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษจำนวน 4,416.84 ล้านบาท และ 1,921.43 ล้านบาท ตามลำดับ

5.7.6 สินเชื่อต่อคุณภาพ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมีเงินให้สินเชื่อต่อคุณภาพ ประกอบด้วย สินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย และสงสัยจะสูญ โดยเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้นได้รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่อที่เป็นรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เงินให้สินเชื่อต่อคุณภาพก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	38,719.92	30,872.15
คิดเป็นร้อยละของเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้น	2.04	1.61
เงินให้สินเชื่อต่อคุณภาพหลังหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	11,506.72	9,444.42
คิดเป็นร้อยละของเงินให้สินเชื่อสุทธิ	0.62	0.50

51

5.7.7 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารได้บันทึกรายการรายได้ดอกเบี้ยรับจากการปรับโครงสร้างหนี้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2559	2558
รายได้ดอกเบี้ยรับจากการปรับโครงสร้างหนี้	0.10	3.73

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมียอดคงค้างของลูกหนี้ปรับโครงสร้างหนี้ทั้งสิ้นในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2559	2558
ยอดคงค้างของลูกหนี้จากการปรับโครงสร้างหนี้	802.65	802.65

5.7.8 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ

หน่วย : ล้านบาท

	2559			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า	44.06	131.66	87.41	263.13
หัก รายได้ทางการเงินรอการรับรู้				75.16
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้				
ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า				187.97
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				9.19
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิ				178.78

หน่วย : ล้านบาท

	2558			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า	54.34	178.32	14.17	246.83
หัก รายได้ทางการเงินรอการรับรู้				51.89
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้				
ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า				194.94
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				152.69
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิ				42.25

๓

5.8 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

หน่วย : ล้านบาท

	2559						
	กล่าวถึง		ต่ำกว่า		สงสัย	สำรอง	
	ปกติ	เป็นพิเศษ	มาตรฐาน	สงสัย	จะสูญ	ส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นงวด	11,853.67	2,944.16	4,891.31	5,405.91	11,126.46	6,204.15	42,425.66
หนี้สงสัยจะสูญ	(489.19)	1,065.15	1,470.54	883.12	4,428.23	2,000.00	9,357.85
โอนระหว่างงวด	1,595.70	1,630.10	-	-	-	(3,225.80)	-
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(1,048.36)	-	(1,048.36)
ยอดปลายงวด	<u>12,960.18</u>	<u>5,639.41</u>	<u>6,361.85</u>	<u>6,289.03</u>	<u>14,506.33</u>	<u>4,978.35</u>	<u>50,735.15</u>

ณ 31 ธันวาคม 2559 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 50,735.15 ล้านบาท ได้รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และระยะที่ 2 และโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวน 2.08 ล้านบาท (หมายเหตุข้อ 5.7.1)

หน่วย : ล้านบาท

	2558						
	กล่าวถึง		ต่ำกว่า		สงสัย	สำรอง	
	ปกติ	เป็นพิเศษ	มาตรฐาน	สงสัย	จะสูญ	ส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นงวด	9,374.25	786.45	4,263.38	3,921.32	8,502.92	9,347.44	36,195.76
หนี้สงสัยจะสูญ	(742.44)	236.28	627.93	1,484.59	3,191.82	2,000.00	6,798.18
โอนระหว่างงวด	3,221.86	1,921.43	-	-	-	(5,143.29)	-
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(568.28)	-	(568.28)
ยอดปลายงวด	<u>11,853.67</u>	<u>2,944.16</u>	<u>4,891.31</u>	<u>5,405.91</u>	<u>11,126.46</u>	<u>6,204.15</u>	<u>42,425.66</u>

5.9 ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2559	2558
	ยอดต้นงวด	10.88
ตัดจำหน่าย	-	3.04
ยอดปลายงวด	<u>10.88</u>	<u>10.88</u>

30

5.10 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2559			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย/โอน	ยอดปลายงวด
อสังหาริมทรัพย์	2,016.81	375.75	758.42	1,634.14
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า	30.98	0.42	16.03	15.37
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	1,985.83	375.33	742.39	1,618.77

หน่วย : ล้านบาท

	2558			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย/โอน	ยอดปลายงวด
อสังหาริมทรัพย์	2,117.65	324.04	424.88	2,016.81
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า	51.82	(13.73)	7.11	30.98
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	2,065.83	337.77	417.77	1,985.83

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมีอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการชำระหนี้ จำนวน 1,634.14 ล้านบาท และ 2,016.81 ล้านบาท ประกอบด้วยอสังหาริมทรัพย์ที่ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก จำนวน 1,062.86 ล้านบาท และ 1,062.39 ล้านบาท และประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายใน จำนวน 571.28 ล้านบาท และ 954.42 ล้านบาท ตามลำดับ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย จำนวน 235.17 ล้านบาท และ 128.95 ล้านบาท ตามลำดับ

5.11 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2559											
	ราคาทุน			ค่าเสื่อมราคาสะสม			ค่าเพื่อการด้อยค่า			ที่ดิน อาคาร และ		
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	ค่าเสื่อม ราคา	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ยอด ปลายงวด	อุปกรณ์สุทธิ	และ	อุปกรณ์สุทธิ
ที่ดิน	1,834.83	188.70	(16.38)	2,007.15	-	-	-	86.17	(35.87)	50.30	-	1,956.85
อาคาร	6,592.30	336.18	(29.23)	6,899.25	3,565.25	278.29	(25.38)	3,818.16	158.46	211.50	369.96	2,711.13
อุปกรณ์	9,376.08	977.98	(477.15)	9,876.91	6,893.37	1,098.66	(476.22)	7,515.81	-	-	-	2,361.10
สินทรัพย์												
ระหว่าง												
ดำเนินการ	776.12	1,057.69	(1,101.17)	732.64	-	-	-	-	-	-	-	732.64
รวม	18,579.33	2,560.55	(1,623.93)	19,515.95	10,458.62	1,376.95	(501.60)	11,333.97	244.63	175.63	420.26	7,761.72

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ค่าเสื่อมราคารวมทั้งสิ้นจำนวน 1,376.95 ล้านบาท และขาดทุนจาก การด้อยค่ารวมทั้งสิ้นจำนวน 175.63 ล้านบาท

5.11 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2558											
	ราคาทุน			ค่าเสื่อมราคาสะสม				ค่าเผื่อการด้อยค่า			ที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์สุทธิ	
	ยอด ต้นงวด	จำหน่าย/ เพิ่มขึ้น โอน	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	ค่าเสื่อม ราคา	จำหน่าย/ โอน	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ยอด ปลายงวด		
ที่ดิน	1,793.61	56.28	(15.06)	1,834.83	-	-	-	-	86.17	-	86.17	1,748.66
อาคาร	6,200.50	426.50	(34.70)	6,592.30	3,322.59	270.11	(27.45)	3,565.25	158.46	-	158.46	2,868.59
อุปกรณ์	9,279.53	771.46	(674.91)	9,376.08	6,379.03	1,162.28	(647.94)	6,893.37	-	-	-	2,482.71
สินทรัพย์ ระหว่าง ดำเนินการ	890.10	1,107.50	(1,221.48)	776.12	-	-	-	-	-	-	-	776.12
รวม	18,163.74	2,361.74	(1,946.15)	18,579.33	9,701.62	1,432.39	(675.39)	10,458.62	244.63	-	244.63	7,876.08

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ค่าเสื่อมราคารวมทั้งสิ้นจำนวน 1,432.39 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมีอาคารและอุปกรณ์ที่คิดค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่ซึ่งมีราคาทุน จำนวน 5,702.41 ล้านบาท และ 4,490.09 ล้านบาท ตามลำดับ

5.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2559								
	ราคาทุน			ค่าตัดจำหน่ายสะสม				สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น สุทธิ	
	ยอด ต้นงวด	จำหน่าย/ เพิ่มขึ้น โอน	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	ค่าตัด จำหน่าย	จำหน่าย/ โอน	ยอด ปลายงวด		
โปรแกรม									
คอมพิวเตอร์	2,959.42	205.39	(31.79)	3,133.02	1,472.17	337.04	(31.75)	1,777.46	1,355.56
รวม	2,959.42	205.39	(31.79)	3,133.02	1,472.17	337.04	(31.75)	1,777.46	1,355.56

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 รวมทั้งสิ้นจำนวน 337.04 ล้านบาท

5.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

โปรแกรม	2558								สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น สุทธิ
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย/ โอน	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	ค่าตัด จำหน่าย	จำหน่าย/ โอน	ยอด ปลายงวด	
โปรแกรม									
คอมพิวเตอร์	2,410.27	551.50	(2.35)	2,959.42	1,226.01	248.17	(2.01)	1,472.17	1,487.25
รวม	2,410.27	551.50	(2.35)	2,959.42	1,226.01	248.17	(2.01)	1,472.17	1,487.25

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 รวมทั้งสิ้นจำนวน 248.17 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่คิดค่าตัดจำหน่ายทั้งจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่ซึ่งมีราคาทุน จำนวน 441.77 ล้านบาท และ 455.70 ล้านบาท ตามลำดับ

5.13 สินทรัพย์อื่นสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2559	2558
รายได้ค้างรับ	1,223.80	1,413.79
สิทธิการเช่า	26.97	31.34
ลูกหนี้จากการขายเงินลงทุน	292.04	4,205.48
พัก - ชื่อทรัพย์สินขายทอดตลาด	1,095.17	925.72
ลูกหนี้อื่นและสินทรัพย์เบ็ดเตล็ด	964.19	1,035.37
รวม	3,602.17	7,611.70

ลูกหนี้จากการขายเงินลงทุนจำนวน 292.04 ล้านบาท เป็นรายการที่ตกลงขายเงินลงทุน แต่ยังไม่ได้รับชำระเงิน (Settlement)

พัก - ชื่อทรัพย์สินขายทอดตลาดจำนวน 1,095.17 ล้านบาท เป็นรายการพักยอดหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อ ซึ่งจะปรับปรุงจัดสรรชำระหนี้เมื่อได้รับบัญชีแสดงการรับ - จ่ายเงินจากกรมบังคับคดีหรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัด

ลูกหนี้อื่นและสินทรัพย์เบ็ดเตล็ดจำนวน 964.19 ล้านบาท ประกอบด้วย

- ลูกหนี้อื่นสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคจำนวน 13.64 ล้านบาท
- รอโอนลูกหนี้ - เงินทุจริตและเงินขาดบัญชีจำนวน 2.12 ล้านบาท ประกอบด้วยลูกหนี้กรณีทุจริตจำนวน 284.67 ล้านบาท หักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน และลูกหนี้เงินขาดบัญชีจำนวน 11.88 ล้านบาท หักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 9.76 ล้านบาท คงเหลือจำนวน 2.12 ล้านบาท

- รอโอนลูกหนี้ - อื่น ๆ จำนวน 275.49 ล้านบาท

- และอื่น ๆ อีกจำนวน 672.94 ล้านบาท

5.14 เงินรับฝาก

5.14.1 จำแนกตามประเภทเงินรับฝาก

ประเภทเงินรับฝาก	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	2,757.02	3,430.07
ออมทรัพย์	481,870.08	426,711.90
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ออมทรัพย์พิเศษที่มีระยะเวลา	273,356.98	399,567.23
- ประจำ	418,749.74	392,283.80
- สลากออมสินและพันธบัตร	833,565.47	714,086.16
- เงินสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว		
- ที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย	55,129.53	54,005.29
- ที่มีลักษณะเป็นการรับฝากเงิน	69,001.89	65,321.54
เงินรับฝากอื่น ๆ	2,910.39	2,732.86
รวม	2,137,341.10	2,058,138.85

เงินฝากออมทรัพย์จำนวน 481,870.08 ล้านบาท ได้รวมเงินประกันตัวของพนักงาน (ทช.1) จำนวน 110.19 ล้านบาท ที่พนักงานจะไม่สามารถถอนได้จนกว่าจะพ้นสภาพการเป็นพนักงาน

เงินรับฝากอื่น ๆ จำนวน 2,910.39 ล้านบาท ได้รวมเงินที่ผู้ฝากทอดทิ้งและเงินฝากไม่เคลื่อนไหวจำนวน 2,907.47 ล้านบาท ซึ่งเป็นบัญชีเงินฝากที่มียอดคงเหลือไม่เกิน 10,000.00 บาท ที่ผู้ฝากไม่มาติดต่อกับธนาคารตามระยะเวลาที่กำหนด ธนาคารยังไม่รับรู้ดอกเบี้ยค้างจ่ายและจะรับรู้เป็นดอกเบี้ยจ่ายเมื่อผู้ฝากมาติดต่อ สำหรับบัญชีที่มียอดคงเหลือไม่เกิน 500.00 บาท ธนาคารจะหักไว้เป็นรายได้ค่ารักษาบัญชีในอัตราที่ธนาคารประกาศตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2546) ออกตามความในพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 ว่าด้วยการรับฝากเงินออมสิน

5.14.2 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมีหนี้สินของเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว	55,129.53	54,005.29
ดอกเบี้ยเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวค้างจ่าย (หมายเหตุข้อ 5.17)	17,429.93	16,028.43
รวม	72,559.46	70,033.72

ธนาคารได้วิเคราะห์ความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงในสมมติฐานที่ใช้วัดมูลค่าหนี้สินของเงินฝาก
 สงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	หนี้สินเพิ่ม (ลด)
	<u>2559</u>
สมมติฐาน	
อัตราการคิดลด	
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.25	(2,091.38)
ลดลง ร้อยละ 0.25	2,194.60
อัตราการเสียชีวิต	
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 25	103.20
ลดลง ร้อยละ 25	(89.50)
อัตราการขาดอายุ	
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 25	17.54
ลดลง ร้อยละ 25	(19.70)
ค่าใช้จ่าย	
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10	(364.20)
ลดลง ร้อยละ 10	(881.82)

5.14.3 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของผู้ฝาก

	หน่วย : ล้านบาท					
	<u>2559</u>			<u>2558</u>		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	<u>2,134,115.68</u>	<u>3,225.42</u>	<u>2,137,341.10</u>	<u>2,055,099.45</u>	<u>3,039.40</u>	<u>2,058,138.85</u>
รวม	<u>2,134,115.68</u>	<u>3,225.42</u>	<u>2,137,341.10</u>	<u>2,055,099.45</u>	<u>3,039.40</u>	<u>2,058,138.85</u>

5.15 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)

	หน่วย : ล้านบาท					
	<u>2559</u>			<u>2558</u>		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทยและ						
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	35.92	15,932.51	15,968.43	46.91	21,280.68	21,327.59
ธนาคารพาณิชย์	20.94	61,350.15	61,371.09	17.91	31,000.15	31,018.06
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	2.81	2,000.00	2,002.81	1.65	2,700.00	2,701.65
สถาบันการเงินอื่น	<u>4,523.27</u>	<u>17,447.46</u>	<u>21,970.73</u>	<u>5,075.91</u>	<u>19,621.70</u>	<u>24,697.61</u>
รวมในประเทศ	<u>4,582.94</u>	<u>96,730.12</u>	<u>101,313.06</u>	<u>5,142.38</u>	<u>74,602.53</u>	<u>79,744.91</u>

31

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ จำนวน 101,313.06 ล้านบาท และ 79,744.91 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินเพื่อกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 15,932.51 ล้านบาท และ 21,280.68 ล้านบาท ตามลำดับ เพื่อนำไปให้กู้ยืมแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 26 มกราคม 2555 และตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. 12/2555 เรื่อง การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 วงเงินตามโครงการทั้งสิ้น 300,000.00 ล้านบาท เป็นเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้สถาบันการเงินกู้ยืมไม่เกิน 210,000.00 ล้านบาท และเป็นเงินของสถาบันการเงินไม่ต่ำกว่า 90,000.00 ล้านบาท (หมายเหตุข้อ 5.7) ซึ่งเบิกใช้วงเงินที่จัดสรรได้จนกว่าจะเต็มจำนวนหรือจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2556 โดยตัวสัญญาใช้เงินมีอายุไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ออกและไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารแห่งประเทศไทยเรียกเก็บดอกเบี้ยจากสถาบันการเงิน ในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปี และธนาคารเรียกเก็บจากผู้ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยไม่เกินร้อยละ 3.00 ต่อปี เมื่อธนาคารได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน ก่อนวันที่ตัวสัญญาใช้เงินถึงกำหนด ธนาคารต้องชำระหนี้ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตามสัดส่วนที่ได้รับชำระร่วมดอกเบี้ย ธนาคารจะรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายจากยอดคงเหลือของตัวสัญญาใช้เงินทุกวันสิ้นเดือน และชำระดอกเบี้ยสำหรับยอดตัวสัญญาใช้เงิน คงค้างปีละ 2 งวด คือสิ้นเดือนมิถุนายน และสิ้นเดือนธันวาคม ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะเรียกเก็บในวันทำการแรกของเดือนถัดไป

5.16 ประมาณการหนี้สิน

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
โครงการผลประโยชน์ของพนักงาน		
บำเหน็จ/บำนาญ	38,525.96	37,394.06
บำเหน็จดำรงชีพ	1,996.45	2,071.97
บำเหน็จพิเศษ	1,995.91	1,900.70
เงินชดเชย	3,176.49	3,369.99
ของที่ระลึกเมื่อเกษียณอายุ	113.82	109.74
ของที่ระลึกเมื่อปฏิบัติงานมานาน	362.51	337.29
รวมหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	46,171.14	45,183.75
ภาระผูกพันอื่น (หมายเหตุข้อ 5.22.1)	1,081.69	1,081.69
ภาระผูกพันที่อาจเกิดจากธนาคารถูกฟ้องร้องคดี (หมายเหตุข้อ 5.22.2)	1.11	7.76
รวมประมาณการหนี้สิน	47,253.94	46,273.20

31

5.16 ประมาณการหนี้สิน (ต่อ)

โครงการผลประโยชน์ของพนักงาน

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานประเภทโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สามารถกระทบยอดได้ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
โครงการผลประโยชน์ของพนักงาน		
ยอดคงเหลือต้นงวด	45,183.75	38,224.68
ต้นทุนบริการในอดีต	-	5,346.71
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	1,291.45	1,256.33
ต้นทุนดอกเบี้ย	1,951.89	1,882.95
เงินตอบแทนพิเศษ (หมายเหตุข้อ 5.35)	839.78	-
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างงวด	(3,095.73)	(1,526.92)
ยอดคงเหลือปลายงวด	46,171.14	45,183.75

การวัดมูลค่าภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน ธนาคารจะวัดมูลค่าจากข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยไม่บ่อยกว่าทุก 3 ปี หากไม่มีเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ ซึ่งข้อสมมติที่ใช้ในงวดนี้เป็นข้อสมมติในการคำนวณสำหรับปี 2557 - 2559 ดังนี้

	2559	2558
อัตราคิดลดเฉลี่ย	4.50%	4.50%
อัตราขึ้นเงินเดือนเฉลี่ยพนักงาน	4.00% - 12.00%	4.00% - 12.00%
อัตราขึ้นเงินเดือนเฉลี่ยลูกจ้าง	3.50%	3.50%
อัตราการลาออกเฉลี่ยพนักงาน	0.00% - 1.00%	0.00% - 1.00%
อัตราการลาออกเฉลี่ยลูกจ้าง	0.00% - 7.00%	0.00% - 7.00%
เกษียณอายุก่อนกำหนด	55 ปี - น้อยกว่า 60 ปี	55 ปี - น้อยกว่า 60 ปี
เกษียณอายุปกติ	60 ปี	60 ปี

51

5.16 ประมาณการหนี้สิน (ต่อ)

ธนาคารได้วิเคราะห์ความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติหลักในการคำนวณ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	ประมาณการหนี้สินเพิ่ม (ลด)	
	2559	2558
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน		
อัตราคิดลด		
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1	(5,669.18)	(5,603.75)
ลดลง ร้อยละ 1	7,015.80	6,963.80
อัตราการขึ้นเงินเดือน		
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1	4,205.54	3,858.56
ลดลง ร้อยละ 1	(3,663.08)	(3,365.48)
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น		
อัตราคิดลด		
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1	(24.91)	(24.33)
ลดลง ร้อยละ 1	28.94	28.24

ข้อมูลเกี่ยวกับประมาณการครบกำหนดของการจ่ายชำระผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ดังนี้

	2559	2558
ระยะเวลาการจ่ายชำระผลประโยชน์ของพนักงานแล้วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	23 ปี	23 ปี

5.16 ประมาณการหนี้สิน (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
จำนวนเงินและระยะเวลาที่คาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ของพนักงาน		
ผลประโยชน์หลังจากออกจากงาน		
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระภายใน 1 ปี	675.66	573.85
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี	869.67	675.66
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 2 ปี ถึง 3 ปี	1,119.31	869.67
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 3 ปี ถึง 4 ปี	1,441.45	1,119.31
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 4 ปี ถึง 5 ปี	1,619.51	1,441.45
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 5 ปี ถึง 10 ปี	11,626.15	10,473.14
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 10 ปี ขึ้นไป	115,615.86	118,388.38
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น		
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระภายใน 1 ปี	30.17	24.61
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี	29.47	30.17
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 2 ปี ถึง 3 ปี	18.95	29.47
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 3 ปี ถึง 4 ปี	32.10	18.95
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 4 ปี ถึง 5 ปี	28.85	32.10
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 5 ปี ถึง 10 ปี	159.10	163.25
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 10 ปี ขึ้นไป	791.58	816.29

5.17 ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย จำนวน 43,425.42 ล้านบาท และ 51,181.62 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมดอกเบี้ยเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวค้างจ่ายที่มีลักษณะเป็นการประกันภัยจำนวน 17,429.93 ล้านบาท และ 16,028.43 ล้านบาท ตามลำดับ

5.18 หนี้สินอื่น

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เชื่อก่อเข้าบัญชีผู้ฝาก	1,889.27	2,238.45
เจ้าหนี้จากการซื้อเงินลงทุน	-	3,069.85
เจ้าหนี้อื่นและหนี้สินเบ็ดเตล็ด	1,052.63	1,015.55
รอการปรับปรุง - สินเชื่อ	0.06	0.12
รวม	<u>2,941.96</u>	<u>6,323.97</u>

5.19 องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย					
	2559			2558		
	การเปลี่ยนแปลง			การเปลี่ยนแปลง		
	ยอดต้นงวด	ในระหว่างงวด	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ในระหว่างงวด	ยอดปลายงวด
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	3,610.66	5,628.92	9,239.58	5,047.25	(1,436.59)	3,610.66
ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จอื่น						
ในบริษัทร่วม	16.56	41.85	58.41	15.03	1.53	16.56
รวม	3,627.22	5,670.77	9,297.99	5,062.28	(1,435.06)	3,627.22

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2559			2558		
	การเปลี่ยนแปลง			การเปลี่ยนแปลง		
	ยอดต้นงวด	ในระหว่างงวด	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ในระหว่างงวด	ยอดปลายงวด
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	3,610.66	5,628.92	9,239.58	5,047.25	(1,436.59)	3,610.66
รวม	3,610.66	5,628.92	9,239.58	5,047.25	(1,436.59)	3,610.66

5.20 การจัดสรรกำไรสุทธิ

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อนุมัติให้ธนาคารจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2558 และ 2557 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	กำไรปี 2558	กำไรปี 2557
กำไรสุทธิประจำปี	22,698.82	22,231.35
สำรองเพื่อการขยายงาน	2,269.88	2,223.14
โบนัสกรรมการ	3.34	4.43
โบนัสพนักงาน	3,258.92	3,168.77
นำส่งรายได้แผ่นดิน	13,447.00	16,145.00

54

ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2558 ธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาลไปเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2558 จำนวน 3,545.00 ล้านบาท คงเหลือที่ต้องนำส่งในปี 2559 จำนวน 9,837.00 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินไปเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2559 และได้นำส่งรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 จำนวน 65.00 ล้านบาท รวมนำส่งรายได้แผ่นดินจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2558 จำนวน 13,447.00 ล้านบาท และนำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาลประจำปี 2559 งวดที่ 1 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2559 จำนวน 3,020.00 ล้านบาท

ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2557 ธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาลไปเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2557 จำนวน 3,083.00 ล้านบาท คงเหลือที่ต้องนำส่งในปี 2558 จำนวน 10,062.00 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินไปเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 และนำส่งรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2558 จำนวน 3,000.00 ล้านบาท รวมนำส่งรายได้แผ่นดินจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2557 จำนวน 16,145.00 ล้านบาท

5.21 สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพันและข้อจำกัด

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ		
- หลักประกันการทำธุรกรรมสัญญาซื้อคืน	61,804.54	29,449.15
ทรัพย์สินรอการขาย	129.76	388.30
รวม	<u>61,934.30</u>	<u>29,837.45</u>

5.22 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

5.22.1 ภาระผูกพัน มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
ภาระตามตั๋วเงินค่าสินค้านำเข้าที่ยังไม่ได้ครบกำหนด	3.54	14.77
เล็ดเตอร์ออฟเครดิต	-	35.22
ภาระผูกพันอื่น		
- วงเงินเบิกเกินบัญชีที่ถูกค้ำยังไม่ได้ถอน	23,468.41	21,396.67
- การค้ำประกันอื่น	5,193.39	5,703.66
รวม	<u>28,665.34</u>	<u>27,150.32</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมีภาระผูกพันจากการค้ำประกันอื่น จำนวนเงิน 5,193.39 ล้านบาท และ 5,703.66 ล้านบาท ตามลำดับ ในจำนวนนี้มีภาระผูกพันจากการค้ำประกันซึ่งธนาคารได้กั้นเงินสำรองเพื่อรองรับความเสียหาย โดยรับรู้เป็นประมาณการหนี้สิน จำนวน 1,081.69 ล้านบาท และ 1,081.69 ล้านบาท ตามลำดับ (หมายเหตุข้อ 5.16)

5.22.2 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องคดี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ธนาคารมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น จากการถูกบุคคลภายนอกฟ้องคดีต่อศาลเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายโดยไม่สามารถกำหนดค่าเสียหายที่จะต้องชดใช้เป็นจำนวนที่แน่นอนได้จำนวน 72 คดี เป็นทุนทรัพย์รวมจำนวนเงิน 380,43 ล้านบาท ในจำนวนนี้ได้รวมคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ซึ่งธนาคารได้ประเมินผลเสียหายโดยบันทึกไว้ในประมาณการหนี้สินจำนวน 1.11 ล้านบาท (หมายเหตุข้อ 5.16)

5.23 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

หน่วย : ล้านบาท

	2559		2558			
	เงินให้กู้ยืม		เงินรับฝาก		เงินให้กู้ยืม	
	ค่าเผื่อหนี้		ค่าเผื่อหนี้			
	ยอดคงค้าง	สงสัยจะสูญ	ยอดคงค้าง	สงสัยจะสูญ		
1. บริษัทร่วมหรือบริษัทที่ธนาคารมีอำนาจควบคุมร่วม	833.35	8.33	345.14	517.21	5.17	137.05
รวม	833.35	8.33	345.14	517.21	5.17	137.05
2. ธนาคารมีรายการที่เกี่ยวข้องกันกับกิจการที่เกี่ยวข้อง กิจการที่ผู้บริหารสำคัญและบุคคลใกล้ชิด มีอำนาจควบคุมหรือมีอำนาจควบคุมร่วม หรือ เป็นผู้บริหารสำคัญ	17,392.56	20.01	189.21	8.34	0.08	20.13
รวม	17,392.56	20.01	189.21	8.34	0.08	20.13
3. ธนาคารมีรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ผู้บริหารสำคัญและบุคคลใกล้ชิด	394.14	1.53	550.52	454.23	1.80	547.44
รวม	394.14	1.53	550.52	454.23	1.80	547.44
รวมทั้งสิ้น	18,620.05	29.87	1,084.87	979.78	7.05	704.62

5.24 ผลประโยชน์อื่นที่จ่ายแก่กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการ

ธนาคารไม่มีการจ่ายผลประโยชน์อื่นแก่กรรมการและผู้บริหารของธนาคาร นอกเหนือจากผลประโยชน์ที่พึงจ่ายตามปกติ ซึ่งได้แก่ ค่าเบี้ยประชุม เงินเดือน โบนัส ค่าพาหนะและสวัสดิการต่าง ๆ ตามระเบียบธนาคาร

5.24 ผลประโยชน์อื่นที่จ่ายแก่กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการ (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ค่าตอบแทนที่จ่ายให้ผู้บริหารสำคัญ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
ผลประโยชน์ระยะสั้น	336.55	318.12
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	64.31	61.56
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	0.22	0.24
รวม	401.08	379.92

5.25 สัญญาเช่าระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธนาคารมีภาระผูกพันในการจ่ายค่าเช่าที่ดินและ/หรืออาคาร และค่าเช่ารถยนต์ โดยมีส่วนที่ครบกำหนดชำระตามระยะเวลา นับตั้งแต่วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

	ระยะเวลาคงเหลือ	หน่วย : ล้านบาท			
		2559			
		จำนวนเงินที่จะต้องจ่ายตามระยะเวลา			
		เกิน 1 ปี			รวม
		ไม่เกิน 1 ปี	แต่ไม่เกิน 5 ปี	เกิน 5 ปี	
สัญญาเช่าที่ดินและ/หรืออาคาร	1 ม.ค. 2560 - 17 ธ.ค. 2582	358.54	328.03	3.90	690.47
สัญญาเช่ารถยนต์	1 ม.ค. 2560 - 28 ธ.ค. 2564	381.22	948.18	-	1,329.40
รวม		739.76	1,276.21	3.90	2,019.87

	ระยะเวลาคงเหลือ	หน่วย : ล้านบาท			
		2558			
		จำนวนเงินที่จะต้องจ่ายตามระยะเวลา			
		เกิน 1 ปี			รวม
		ไม่เกิน 1 ปี	แต่ไม่เกิน 5 ปี	เกิน 5 ปี	
สัญญาเช่าที่ดินและ/หรืออาคาร	1 ม.ค. 2559 - 17 ธ.ค. 2582	298.01	228.12	4.79	530.92
สัญญาเช่ารถยนต์	1 ม.ค. 2559 - 13 พ.ย. 2563	156.78	298.30	-	455.08
รวม		454.79	526.42	4.79	986.00

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ธนาคารมีสัญญาเช่าระยะยาวที่มีอายุสัญญา 1 - 29 ปี โดยมีระยะเวลาในสัญญา ตั้งแต่ ปี 2533 - 2582 ประกอบด้วยสัญญาประเภทเช่าที่ดิน และ/หรืออาคารจำนวน 638 สัญญา และสัญญาเช่ารถยนต์ จำนวน 27 สัญญา ซึ่งมีภาระที่จะต้องจ่ายค่าเช่าในอนาคตประมาณ 2,019.87 ล้านบาท

5.26 ฐานะและผลการดำเนินงานที่สำคัญจำแนกตามธุรกรรมในประเทศและต่างประเทศ

5.26.1 ฐานะจำแนกตามธุรกรรม

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย					
	2559			2558		
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม
สินทรัพย์รวม	2,510,033.40	-	2,510,033.40	2,400,716.04	-	2,400,716.04
รายการระหว่างธนาคารและ						
ตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	479,790.21	-	479,790.21	368,755.44	-	368,755.44
เงินลงทุนสุทธิ	283,914.13	-	283,914.13	246,246.11	-	246,246.11
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และ						
ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,512,540.46	-	1,512,540.46	1,598,299.12	-	1,598,299.12
เงินรับฝาก	2,137,341.10	-	2,137,341.10	2,058,138.85	-	2,058,138.85
รายการระหว่างธนาคารและ						
ตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)	101,313.06	-	101,313.06	79,744.91	-	79,744.91

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2559			2558		
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม
สินทรัพย์รวม	2,509,588.11	-	2,509,588.11	2,400,467.77	-	2,400,467.77
รายการระหว่างธนาคารและ						
ตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	479,790.21	-	479,790.21	368,755.44	-	368,755.44
เงินลงทุนสุทธิ	283,468.84	-	283,468.84	245,997.83	-	245,997.83
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และ						
ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,512,540.46	-	1,512,540.46	1,598,299.12	-	1,598,299.12
เงินรับฝาก	2,137,341.10	-	2,137,341.10	2,058,138.85	-	2,058,138.85
รายการระหว่างธนาคารและ						
ตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)	101,313.06	-	101,313.06	79,744.91	-	79,744.91

5

5.26.2 ผลการดำเนินงานจำแนกตามธุรกรรม

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย					
	2559			2558		
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม
รายได้ดอกเบี้ย	98,884.71	-	98,884.71	102,229.07	-	102,229.07
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	40,337.47	-	40,337.47	44,641.70	-	44,641.70
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	58,547.24	-	58,547.24	57,587.37	-	57,587.37
รายได้ค่าธรรมเนียมและ บริการสุทธิ	4,815.55	-	4,815.55	4,602.64	-	4,602.64
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	8,874.23	-	8,874.23	4,720.90	-	4,720.90
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	46,133.08	-	46,133.08	44,146.87	-	44,146.87
กำไรสุทธิ	26,103.94	-	26,103.94	22,764.04	-	22,764.04

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2559			2558		
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม
รายได้ดอกเบี้ย	98,884.71	-	98,884.71	102,229.07	-	102,229.07
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	40,337.47	-	40,337.47	44,641.70	-	44,641.70
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	58,547.24	-	58,547.24	57,587.37	-	57,587.37
รายได้ค่าธรรมเนียมและ บริการสุทธิ	4,815.55	-	4,815.55	4,602.64	-	4,602.64
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	8,716.26	-	8,716.26	4,655.68	-	4,655.68
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	46,133.08	-	46,133.08	44,146.87	-	44,146.87
กำไรสุทธิ	25,945.97	-	25,945.97	22,698.82	-	22,698.82

32

5.27 รายได้ดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	6,785.53	8,273.08
เงินลงทุนและธุรกรรมเพื่อค้า	23.75	30.33
เงินลงทุนในตราสารหนี้	4,674.72	5,321.97
เงินให้สินเชื่อ	87,393.93	88,598.00
การให้เช่าซื้อ	6.78	5.69
รวมรายได้ดอกเบี้ย	<u>98,884.71</u>	<u>102,229.07</u>

5.28 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เงินรับฝาก	29,019.03	32,428.75
เงินรางวัล	10,407.90	10,755.52
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,214.02	876.81
เงินนำส่งกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	3,446.08	1,687.70
โอนไปค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยธุรกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.33.7)	(3,749.56)	(1,107.08)
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	<u>40,337.47</u>	<u>44,641.70</u>

5.29 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		
การรับรอง รับอวัล และการค้าประกัน	42.62	61.84
ค่าธรรมเนียม ATM	855.93	959.83
รายได้จากบัตร VISA	1,103.37	988.06
ค่าธรรมเนียมเงินกู้	810.34	898.84
รายได้ค่านายหน้า	1,461.86	1,177.80
อื่น ๆ	1,093.90	936.03
โอนไปรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		
จากลูกหนี้ธุรกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.33.6)	(24.19)	-
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	<u>5,343.83</u>	<u>5,022.40</u>
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		
ค่าใช้จ่าย ATM Pool	235.54	184.91
ค่าบริการโทรคมนาคม	221.73	207.91
อื่น ๆ	130.09	39.43
โอนไปค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมธุรกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.33.7)	(59.08)	(12.49)
รวมค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	<u>528.28</u>	<u>419.76</u>
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	<u>4,815.55</u>	<u>4,602.64</u>

36

5.30 กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

หน่วย : ล้านบาท

	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	
	2559	2558
1) กำไร (ขาดทุน) จากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ		
เงินตราต่างประเทศและตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	(290.12)	439.66
ตราสารหนี้	69.34	59.71
ตราสารทุน	-	0.19
รวม	(220.78)	499.56
2) กำไร (ขาดทุน) จากการป้องกันความเสี่ยง	405.29	(395.96)
รวมทั้งสิ้น	184.51	103.60

5.31 กำไรสุทธิจากเงินลงทุน

หน่วย : ล้านบาท

	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	
	2559	2558
1) กำไรจากการขาย		
เงินลงทุนเพื่อขาย	177.68	451.82
เงินลงทุนทั่วไป	-	13.36
รวม	177.68	465.18
2) กลับรายการ (ขาดทุน) จากการด้อยค่า		
ตราสารทุนประเภทเงินลงทุนเพื่อขาย	(156.03)	49.69
รวม	(156.03)	49.69
รวมทั้งสิ้น	21.65	514.87

31

5.32 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุน (กลับรายการ) จากการด้อยค่า

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(70.29)	(29.68)
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	(257.24)	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	9,357.85	6,798.18
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	518.10	1,274.14
รวม	9,548.42	8,042.64

5.33 ธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA)

5.33.1 ข้อมูลโดยสรุปสำหรับธุรกรรมนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
สินทรัพย์และหนี้สิน	2559	2558
สินทรัพย์		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	187,120.25	134,707.87
ลูกหนี้รอการชดเชยตามธุรกรรมนโยบายรัฐสุทธิ	3,257.77	625.06
รวมสินทรัพย์	190,378.02	135,332.93
หนี้สิน		
เจ้าหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	308.45	-
รวมหนี้สิน	308.45	-
		หน่วย : ล้านบาท
รายได้และค่าใช้จ่าย	2559	2558
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	5,474.49	1,585.84
หัก ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	7,170.11	2,131.18
หัก หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่าสำหรับ ธุรกรรมนโยบายรัฐ	518.10	1,274.14
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(2,213.72)	(1,819.48)

34

5.33.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
			2559	2558
โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและวาตภัยในปี 2553	วงเงิน 2,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและวาตภัยในปี 2553 ในอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 0.50 ต่อเดือน ตลอดอายุสัญญา	2553 - 2559	0.32	1.11
โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	วงเงิน 25,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อผ่านธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี	2553 - 2556 ขยายระยะเวลาครั้งที่ 1 ถึงสิ้นปี 2557 ครั้งที่ 2 ถึงสิ้นปี 2560	17,233.11	17,797.49
โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบป้องกันอุทกภัยโดยธนาคารออมสินให้แก่ นิคม/สวน/เขตอุตสาหกรรม	วงเงิน 15,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อแก่นิคม/สวน/เขตอุตสาหกรรม เอกชนโดยตรง 6 แห่ง ได้แก่ บางปะอิน บางกะปิ โรจนะ โยเทค นวนคร และ สหรัตนนคร เพื่อพัฒนาระบบป้องกันอุทกภัย ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี	2556 - 2571	1,950.91	1,723.43
โครงการสินเชื่อเพื่อก่อสร้างระบบป้องกันอุทกภัยในนิคมอุตสาหกรรม	วงเงิน 3,546.24 ล้านบาท ให้สินเชื่อแก่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยโดยตรง เพื่อก่อสร้างระบบป้องกันอุทกภัย ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี	2556 - 2571	1,980.70	1,738.80
โครงการมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้าน	วงเงิน 30,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนฯ) ที่ได้รับการจัดชั้นเป็นกองทุนระดับ A และ B กองทุนฯ ละไม่เกิน 1.00 ล้านบาท ในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้ ปีที่ 1-2 ดอกเบี้ยร้อยละ 0.00 ต่อปี ปีที่ 3-7 ดอกเบี้ยเท่ากับต้นทุนทางการเงินบวกด้วยร้อยละ 1.00 ต่อปี	2558 - 2566	21,781.06	20,928.12

5.33.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	2559	
			2559	2558
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	วงเงิน 100,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.10 ต่อปี เพื่อนำไปปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.00 ต่อปี โดยธนาคารสามารถใช้งบเงินโครงการฯ ได้ (หมายเหตุข้อ 5.7.1)	2558 - 2565	86,996.03	92,518.92
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ระยะที่ 2	วงเงิน 50,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.10 ต่อปี เพื่อนำไปปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.00 ต่อปี โดยธนาคารสามารถใช้งบเงินโครงการฯ ได้ (หมายเหตุข้อ 5.7.1)	2559 - 2566	39,764.18	-
โครงการบ้านประชารัฐ	วงเงิน 20,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับประชาชน (Post Finance) ในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้	2559 - 2589	3,106.67	-

ปีที่	วงเงินกู้	
	ไม่เกิน 7 แสนบาท	เกิน 7 แสนบาท แต่ไม่เกิน 1.50 ล้านบาท
1	ร้อยละ 0.00 ต่อปี	ร้อยละ 3.00 ต่อปี
2-3	ร้อยละ 2.00 ต่อปี	ร้อยละ 3.00 ต่อปี
4-6	ร้อยละ 5.00 ต่อปี	ร้อยละ 5.00 ต่อปี
7 ปีขึ้นไป	ร้อยละ MRR-1.475 ต่อปี	ถูกค้ำหัวไป ร้อยละ MRR-1.475 ต่อปี ลูกค้าข้อตกลง-ส่วนกลาง ร้อยละ MRR-1.725 ต่อปี

โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยเหลือชาวประมง "ประมงไทยก้าวไกลสู่สากล"	วงเงิน 500.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อเพื่อช่วยเหลือชาวประมงที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้ ปีที่ 1 ร้อยละ 0.00 ต่อปี ปีที่ 2-7 ร้อยละ 4.00 ต่อปี	2559 - 2566	152.80	-
---	---	-------------	--------	---

5.33.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
			2559	2558
โครงการมาตรการสินเชื่อประชาชน เพื่อประชาชน	ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการรายย่อย ทั่วไป เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบ อาชีพ แก้ปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อน ในการดำรงชีพ และชำระหนี้สินอื่น ๆ รวมทั้ง หนี้ในระบบ ในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้ ปีที่ 1 ดอกเบี้ยร้อยละ 0.00 ต่อเดือน ปีที่ 2-5 ดอกเบี้ยร้อยละ 1.00 ต่อเดือน	2559 - 2564	1,347.33	-
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับเปลี่ยน เครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	วงเงิน 30,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์และ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 0.10 ต่อปี เพื่อนำไปปล่อยสินเชื่อ แก่ผู้ประกอบการ SMEs เพื่อปรับเปลี่ยน เครื่องจักร และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.00 ต่อปี โดย ธนาคารสามารถใช้งบโครงการฯ ได้ (หมายเหตุข้อ 5.7.1)	2559 - 2566	6,499.63	-
โครงการมาตรการภาครัฐเพื่อแก้ไข ปัญหาหนี้สินประชาชนภายใต้ นโยบายรัฐบาล	เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ลูกค้าของ ธนาคาร ที่ใช้บริการสินเชื่อและอยู่ระหว่าง การผ่อนชำระคืน ที่มีความประสงค์เข้าร่วม มาตรการ โดยขอพักชำระหนี้ชั่วคราวหรือ ขอขยายระยะเวลาชำระหนี้เพื่อลดภาระ รายจ่าย	2559 - 2579	6,307.51	-
			187,120.25	134,707.87

5.33.3 การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรองธุรกรรมนโยบายรัฐ

หน่วย : ล้านบาท

2559

	ยอดสินเชื่อ		อัตราที่ใช้ในการตั้ง		
	จำนวน	คงค้างและ	มูลค่า	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้
	ราย	ดอกเบี้ยค้างรับ	หลักประกัน	(ร้อยละ)	สงสัยจะสูญ
จัดชั้นปกติ	70,459	187,641.89	6,311.18	1	1,813.08
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	3,022	1,248.58	676.79	2	11.38
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	62	23.98	10.19	100	13.79
จัดชั้นสงสัย	116	83.10	44.04	100	39.06
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	158	2.79	0.01	100	2.78
รวม	<u>73,817</u>	<u>189,000.34</u>	<u>7,042.21</u>		<u>1,880.09</u>

หน่วย : ล้านบาท

2558

	ยอดสินเชื่อ		อัตราที่ใช้ในการตั้ง		
	จำนวน	คงค้างและ	มูลค่า	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้
	ราย	ดอกเบี้ยค้างรับ	หลักประกัน	(ร้อยละ)	สงสัยจะสูญ
จัดชั้นปกติ	21,525	136,068.27	-	1	1,360.62
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	31	0.21	-	2	0.00
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	28	0.24	-	100	0.24
จัดชั้นสงสัย	56	0.59	-	100	0.59
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	264	2.88	0.02	100	2.86
รวม	<u>21,904</u>	<u>136,072.19</u>	<u>0.02</u>		<u>1,364.31</u>

๑๗

5.33.4 ลูกหนี้รอการชดเชยตามรัฐธรรมนูญ

รายการ	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย	-	86.09
โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนใต้	20.49	-
โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบป้องกันอุทกภัยโดยธนาคารออมสินให้แก่นิคม/สวน/เขตอุตสาหกรรม	10.71	36.43
โครงการมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้าน	122.76	96.26
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	794.19	406.28
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ระยะที่ 2	1,256.05	-
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยเหลือชาวประมง "ประมงไทยก้าวไกลสู่สากล"	1.57	-
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	31.72	-
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาอาชีพและสร้างความรู้ทางการเงินแก่ผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชนเมือง	149.98	-
โครงการมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	870.30	-
รวม	3,257.77	625.06

5.33.5 เจ้าหนี้ตามรัฐธรรมนูญ

รายการ	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
โครงการมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	308.45	-
รวม	308.45	-

34

5.33.6 รายได้จากยุทธกรรมนโยบายรัฐ

รายการ	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
รายได้จากลูกหนี้ยุทธกรรมนโยบายรัฐ		
รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ยุทธกรรมนโยบายรัฐ	251.37	17.81
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากลูกหนี้ ยุทธกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.29)	24.19	-
รายได้ขดเชยยุทธกรรมนโยบายรัฐจากรัฐบาล		
รายได้ขดเชยดอกเบี้ยยุทธกรรมนโยบายรัฐจากรัฐบาล	5,198.93	1,568.03
รวม	<u>5,474.49</u>	<u>1,585.84</u>

5.33.7 ค่าใช้จ่ายจากยุทธกรรมนโยบายรัฐ

รายการ	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยยุทธกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.28)	3,749.56	1,107.08
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานยุทธกรรมนโยบายรัฐ	3,361.47	1,011.61
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามยุทธกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.29)	59.08	12.49
รวม	<u>7,170.11</u>	<u>2,131.18</u>

5.34 โครงการสมทบเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	457.58	424.25
ค่าใช้จ่ายเงินประเดิม	2,152.04	1,419.35
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์เงินประเดิม	491.09	308.04
รวม	<u>3,100.71</u>	<u>2,151.64</u>

๑๗

5.35 โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด

ธนาคารมีโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด ประจำปี 2559 มีพนักงานเข้าร่วมโครงการจำนวน 597 คน ให้มีผลเกษียณอายุก่อนกำหนดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ซึ่งธนาคารต้องจ่ายเงินให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น 2,215.84 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินบำเหน็จดำรงชีพจำนวน 325.00 ล้านบาท เงินตอบแทนความชอบจำนวน 370.53 ล้านบาท เงินตอบแทนพิเศษจำนวน 839.78 ล้านบาท เงินประเดิมจำนวน 542.36 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายผลประโยชน์เงินประเดิมจำนวน 138.17 ล้านบาท

5.36 การให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม

ธนาคารมีธุรกรรมกรให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นการให้บริการที่ปราศจากดอกเบี้ย โดยมีประเภทบัญชีที่ให้บริการ ได้แก่ เงินฝากวาดีฮ์ ฮัจญ์และอุมเราะฮ์ มูฮอรอบะฮ์ และการลงทุนหาผลประโยชน์ คือ การให้เช่าซื้อ การขายสินค้าผ่อนส่ง การลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ และการร่วมทุน ธนาคารเปิดให้บริการครั้งแรกเมื่อเดือนธันวาคม 2541 ปัจจุบันมีสาขาที่เปิดให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม ระบบ ONLINE (เปิดบัญชีเงินฝากใหม่) จำนวน 343 สาขา ในจำนวนนี้มีสาขาที่เปิดให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลามเต็มรูปแบบ (ประเภทบัญชีที่ให้บริการและการลงทุนหาผลประโยชน์) จำนวน 243 สาขา

5.37 สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค

ธนาคารออมสินได้บริหารจัดการกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคมและกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคมาจนครบกำหนดกรอบระยะเวลาสิ้นสุดโครงการตามโครงการลงทุนเพื่อสังคมของกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลังเห็นชอบให้ธนาคารออมสินยุติการบริหารจัดการกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม และให้ธนาคารออมสินบริหารจัดการกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคต่อไป โดยจัดตั้งสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคเพื่อดำเนินงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคแทนสำนักงานกองทุนเพื่อสังคม มีลักษณะเป็นหน่วยงานอิสระภายใต้การกำกับของธนาคารออมสิน โดยให้มีการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการตามรูปแบบเดิม และอนุญาตให้ธนาคารออมสินให้กู้ร่วมกับกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะ Syndication Loan สำหรับโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ในวงเงินไม่เกิน 1,000.00 ล้านบาท ตามระเบียบธนาคารออมสินฉบับที่ 408 ว่าด้วยสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค โดยได้รับค่าบริหารจัดการในอัตราร้อยละ 10.00 ของยอดเงินกู้ที่เบิกจ่ายตามสัญญาเงินกู้ โดยคำนวณ ณ วันที่ทำการเบิกจ่ายตามสัญญาเงินกู้ ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเป็นผู้จัดการและบริหารกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค ระหว่างกระทรวงการคลังกับธนาคารออมสิน เลขที่ 1/2549 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2549 (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ธนาคารให้สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคกู้ยืมเงินจำนวน 468.99 ล้านบาท

ตั้งแต่งวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2548 งบการเงินของธนาคารที่เสนอ ได้รวมรายการบัญชีของสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคาร โดยได้ตัดรายการบัญชีระหว่างกันออกแล้ว

๓๑

5.37 สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค (ต่อ)

งบการเงินของสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคที่รวมอยู่ในงบการเงินของธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 (หลังหักรายการระหว่างกันแล้ว) ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท
สินทรัพย์	428.74
หนี้สิน	1.03
ส่วนกองทุน	169.34
รายได้	25.68
ค่าใช้จ่าย	18.27

5.38 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

5.38.1 ฟื้นฟูธนาคารออมสิน

เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2560 ธนาคารออกและจำหน่ายหุ้นกู้ธนาคารออมสินครั้งที่ 1/2560 ครบกำหนดได้ก่อนปี พ.ศ. 2565 ให้กับผู้ลงทุนสถาบันและผู้ลงทุนรายใหญ่ มูลค่าที่ออกรวม 36,000.00 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.36 ต่อปี ชำระดอกเบี้ยครั้งแรกในวันที่ 23 สิงหาคม 2560 และงวดต่อไปชำระทุก ๆ 6 เดือน

5.38.2 โครงการตามยุทธกรรมนโยบายรัฐ

- เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการด้านการเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการในพื้นที่ภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี 2560 เพิ่มเติม ประกอบด้วย โครงการสินเชื่อประชารัฐเพื่อประชาชน สำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและภัยพิบัติต่าง ๆ วงเงิน 4,000.00 ล้านบาท โดยให้สินเชื่อรายละไม่เกิน 50,000.00 บาท ระยะเวลากู้ยืมไม่เกิน 5 ปี และโครงการสินเชื่อเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อย (SMEs) ที่ประสบภัยน้ำท่วม ปี 2560 วงเงิน 2,500.00 ล้านบาท โดยให้สินเชื่อรายละ 10.00 ของวงเงินสินเชื่อเพื่อการประกอบธุรกิจเดิมทุกประเภท สูงสุดไม่เกินรายละ 5.00 ล้านบาท ระยะเวลากู้ยืมไม่เกิน 5 ปี ซึ่งธนาคารออมสินไม่ขอรับชดเชยภาระดอกเบี้ยและต้นทุนเงิน

- เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2560 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการสินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน เพื่อให้สินเชื่อแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและเกษตรกรรายย่อยที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินฉุกเฉิน วงเงิน 10,000.00 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นวงเงินสินเชื่อธนาคารออมสินไม่เกิน 5,000.00 ล้านบาท และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ไม่เกิน 5,000.00 ล้านบาท รัฐบาลชดเชยความเสียหายสำหรับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการไม่เกินร้อยละ 40.00 ของสินเชื่อที่อนุมัติ วงเงินชดเชยสูงสุดไม่เกิน 4,000.00 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นวงเงินชดเชยให้กับธนาคารออมสินไม่เกิน 2,000.00 ล้านบาท และ ธ.ก.ส. ไม่เกิน 2,000.00 ล้านบาท

5.39 การอนุมัติงบการเงิน

ผู้อำนวยการธนาคารอนุมัติให้ออกงบการเงินนี้ เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2560

5